Ն. 979 — 1888 ՕԳՈՍՏՈՍ 26 ՃՈՒՄԱԱ — 1305 ԶԻԼՀԻՃՃԷ 30 — ՏԷՕՐՏՈՒՆՃԻ ՍԷՆԷ

20 ՓԱՐԱ

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐՔԻՅԷ

20 ՓԱՐԱ

ՊՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՃԱՐԻՅԷ ՍԱՆԱՅԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՕՍՄԱՆԼԻ ՂԱԶԷԹԱ

ԱՊՕՆԷ ՖԻԵԱԹԼԱՐԸ
Ղազէթա իլէ պէրապէր հէր կիւն ֆազլա օլարագ 4 սահիֆէտէն իպարէթ վէրիլէճէք րօման իլէ պիրլիքտէ

	12 այլըք	6 այլըք	3 այլըք
ՍԹԱՄՊՕԼ	200 ղռ.	105 ղռ.	55 ղռ.
ԹԱՇՐԱ	240 »	125 »	

Մէճմուասը 20 գուրուշտան

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻԵԱԹԼԱՐԸ
Լինէի, չնէի վէ ցինէի սատրը գուրուշ 6
Դիւնճիւ սահիֆէ 11ի 10ը. հա. » 3
Մէվատտը նաֆիայա տաիր պէնտլէր միճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ աէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ տըր.

Իտարէխանէսի, Միհմանյօլու Քաաշ Ալի Հանը … նումէրօ 20 … … տըր. Քէաֆֆէսի միվատտ հագգընտա կազէթանըն սահիպ վէ մեսուլը ՃԻՊՐԱՆ ՃՈՎԷԼԷԿԵԱՆ էֆէնտիյէ մուրաճաաթ օլունա.

ԿԱՃԷԹԱՄԸՃԸՆ
ԻԼՏԷՆ ՆԻՍԽԷՍԻ
20
ՓԱՐԱ

ԿԻՌՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆ

Սօֆիատան խապըրտըրընա կէօրէ, Պէլօվատա էշգըյասընտան 4 նէֆէր տահա թէրտէպ օլունմըշ տըր. Սօֆիա թիւճճարընա թէհտիտնամէլէր կէօնտէրմէքտէ օլան չէթէնին իսի պուլընմըշ տըր. Սօֆիա պէլէտիյէ տաիրէսի ազասը սապըգասընտան պիր շախսըն մէզքիւր չէթէյէ մէնսուպ օլտըղը թէհագգուգ իթմէքլէ, մէրգում թէրտէպ օլունմըշ, վէ խապըրլան թէհտիտնամէնին մուհարրիրի քէնտիսի օլտուղունու մէրգում իթիրաֆ էյլէմիշ տիր.

Սվօպօտա կազէթասընըն մուհարրիրինը սապըգասընտան վէ հէյէթը հազըրէ թարաֆտարլարընտան պուլընըպ քէնտիսինէ վատ օլնան պիր մէմուրիյէթ վէրիլմէտիկինտէն, ֆըրգաի մուխալիֆէյէ իլթիհագ էյլէմիշ օլան Րիզօֆ՝ հիւքիւմէթէ մուխալէֆէթ իթմէք իւզրէ Խրիստօ Պօթէֆ իսմինտէ պիր կազէթանըն նէշրինէ պէտ իթմիշ, վէ իլք նիւսխասընտէ նէշր իթտիկի պիր մէգալէտէ բրէնսէ հագարէթ վէ զապըթայը բրէնսին ալէյհինէ թէշվիգ վէ էհալիյի ֆէսատա տավէթ իտէրէք, Պուլկարիստան մէսէլէսինին տիւվէլը մուազզամա վասըթասըյլա տէյիլ Պուլկարլար թարաֆընտան ֆասլ ու թէսվիյէ օլունաճաղընը խապըրընտան, կազէթասը լաղվ, քէնտիսի թէվգիֆ իտիլմիշ վէ մուհաքէմէսինէ իպթիտար օլունմըշ տըր.

Բէզգիւր հիւքիւմէթէ մուխալիֆ օլան … կազէթասընըն իտարէի հազըրէ ալէյհինտէ պիր պէնտ նէշր իթմէսինտէն տօլայը կազէթաի մէզգիւրըն իքինճի մուհարրիրի Մ. Կէօրկիէֆ 3 սէնէ մահպուսիյէթէ հիւքմ օլընտըղընտան, վէ կազէթաի մէզգիւրըն սէր մուհարրիրի իսէ պունտան ագտէմ 4 սէնէ մահպուսիյէթէ հիւքմ օլընըպ, 6 այտան պէրու հապիստէ պուլընտըղընտան, կազէթաի մէզգիւր՝ պիլթապի թաթիլ մէճպուր օլմուշ տըր.

Պարիզին Թան վէ Վիէննանըն … կազէթասընըն Սօֆիա մուխպիրլէրի՝ Պէլօվատաքի հայտուտլըգ վագասընա տաիր Սօֆիատա մուգիմ Խունան ժէնէրալ գօնսօլօսը Մ. Րանկապէ իլէ Պուլկար խարիճիյէ նազըրը տօգթօր Սթրանսքի պէյնինտէ ճէրէյան իտէն մէքթուպլարը մէնսուպ օլտուգլարը կազէթալարտա նէշր իթմիշ օլտուգլարընտան, պու քէրրէ Սօֆիատան թարտ օլունմըշլար տըր.

Թանըն մուխպիրի Րուսիա թէպաասընտան օլտուղընտան, Ալէմանիա գօնսօլօսընըն հըմայէսինէ իլթիճա իթմիշ օլմաղլա, գօնսօլօսը մումաիլէյհ՝ գարարը վագը ալէյհինտէ բրօթէսթօ իթմիշ իսէ տէ, Պուլկար մէմուրլարը մուխպիրը մումաիլէյհի խաֆիյէն տէրպէտ իլէ կէօզտէն նիհան իթմիշլէր իմիշ.

Պուլկարիստան մուխալիֆ ֆըրգա րէիսի օլուպ պիր զէմանտէն պէրու Րուսիատա իգամէթ իտէն Մ. Ձանգօֆ իլէ Պուլկար միւլթէճիլէրի կէչէն պազար կիւնիւ Պէթէրսպուրկտա ագտը իճթիմա իտէրէք, Րուսիանըն ճիտտի պիր մէսլէք իթթիխազը իլէ բրէնս Ֆէրտինանտըն Պուլկարիստանտան իխրաճընը թալէպ իթմիշլէր տիր. Մ. Ձանգօֆ՝ բրէնս Ֆէրտինանտըն սէրվէթը խուսուսիյէսի սայէսինտէ տահա պիր չօգ զէման Պուլկարիստանտա գալաճաղընը թէէմին էյլէմիշ տիր.

Րուսիա հիւքիւմէթի՝ Պուլկարիստանըն հէյէթի հազըրէսի ալէյհինտէ պուլընան ֆըրգանըն՝ բրէնս Ֆէրտինանտըն իխրաճընը արզու իտէր իսէ պիլզզաթ պունըն իսթիհսալինէ զայրէթ իթմէսի լազըմ կէլտիկինի պէյան իթմիշ օլմաղլա, Պուլկար միւլթէճիլէրի էկէր Րուսիա հիւքիւմէթի հայաթ վէ սէրվէթլէրինէ քէֆալէթ իտէր իսէ, Պուլկար էրքանը Նուֆուզըընըն բրէնս Ֆէրտինանտըն իխրաճընա գըյամ իտէճէքլէրինի պէյան էյլէմիշլէր տիր.

Մ. Ձանգօֆ՝ էրթէսի կիւն Ֆինլանտիյայա կիտիպ, օրատա սայֆիյէսինտէ պուլընան Րուսիա խարիճիյէ նազըրը Մ. տը Կիէրս իլէ միւլագաթ իթմիշ տիր.

Սօֆիատան խապըրտըրընա կէօրէ, բրէնս Ֆէրտինանտ՝ Պուլկար ասքէրի մանօվրալարընտա հազըր պուլընմագ իւզրէ պիր այ գատար էյալէթտա իքամէթ վագթ իտէճէք իմիշ.

Պուլկարիստան մալիյէ նազըրը Մ. Նաչէվիչ Նոյէ Ֆրէյէ Բրէսէ կազէթասընըն Սօֆիա մուխպիրինէ իթտիկի պիր միւլագաթտա, Պուլկարիստանըն ահվալը մալիյէսինէ տաիր չու մալիւմաթը վէրմիշ տիր.

Պուլկարիստանըն ահվալը մալիյէսի՝ հէմ էյի վէ հէմ տէ ֆէնա տըր. Պուլկարիստանըն տայինը ումումիյէսի խօգ տըր. Պուլկարիստան հիւքիւմէթի՝ խարիճտէն իսթիգրազ ագտընա մէճպուր օլմաղսըզըն քէնտի վարիտաթը իլէ պիր չըմէնտըֆէր ինշասընա մուվաֆֆագ օլմուշ իսէ տէ, ահվալինին չիւպհէլի օլմասը հասէպիյլէ թէհամմիւլի միւշքիլ պիր չօգ խուրճլարըն ալթընտա էզիլմէքտէ տիր.

Պու սէնէ Պուլկարիստան պիւտճէսինտէ պիր աչըգ գալմոր իտէճէք տիր. Սէնէի հազըրէ վարիտաթը չու վէճհլէ թախմին օլունմըշ տըր.

	ֆրանք
Վէրկի	31,600,000
Րուսումաթ	6,758,000
Վարիտաթը միւթէնէվվիա	2,986,000
Բուլ րուսումը	1,975,000
Էմլաք րուսումը	5,356,888
	48,675,888

Մէսարիֆաթըմըզ պէր վէճհը աթի թախմին օլընմըշ տըր.

	ֆրանք
Բրէնսին թախսիսաթը	1,513,700
Հիւքիւմէթը Սէնիյէ իլէ Րուսիայա տէյն	6,398,618
Խարիճիյէ	1,484,000
Բօսթա վէ թէլէկրաֆ	2,940,000
Իտարէի միլլիյէ	7,940,000
Մէարիֆ	10,903,696
Ատլիյէ	3,913,000
Հարպիյէ	23,500,000
	57,540,014

Պու թագտիրտէ թագրիպէն 9 միլյօն ֆրանգ աչըգ գուհուր իտիյօր.

Պուլկարիստան՝ պու աչըղըն գաբաթըլմասը իչին պիր իսթիգրազ ագտ իտէմէմիշ տիր. Մամաֆիհ մէմլէքէթ զէնկին օլուպ ահվալը բօլիթիգիյէ տաիր քէսպը սիւքիւնէթ իթտիկինտէն, պիր իսթիգրազըն ագտընա մուվաֆֆագ օլաճաղըմըզը զանն իտէրիզ.

ՄԸՍԸՐ

Իսքէնտէրիյէտէն իշար օլընտըղընա կէօրէ, Ճիւլուսը հիւմայուն էէվմը մախսուսը ագչամը Խըտիվ հազրէթլէրի թարաֆընտան 120 քիշիլիք պիր զիյաֆէթ քէշիտէ օլնըպ, խըտիվը զիյաֆէթտէ ֆիշէնք վէ մայթապլար յագըլմըշ տըր.

Դագի Մուխթար բաշա հազրէթլէրի տախի պու միւնասէպէթլէ միւքէլլէֆ պիր չէնլիք թէրթիպ իտուպ, պունտա բէք չօգ զէվաթ հազըր պուլընմըշլար տըր.

Մըսըր րէիսը նուզզարը Րիյազ բաշա հազրէթլէրինին սիյահ քէօլէ թիճարէթինին մէնինէ տաիր խազըրլատըղը թահրիրաթը ումումիյէտէն տօլայը Ինկիլթէրա հիւքիւմէթինին մէմնունիյէթինի պաշըի միւշարիլէյհէ պէյան իթմէք իչին Գահիրէտէքի Ինկիլիզ բօլիթիգա մէմուրընա լօրտ Սալիզպէրի թարաֆընտան թալիմաթ վէրիլմիշ տիր.

Վատի-Հալֆատան Գահիրէյէ վիւրուտ իտէն սօն խապէրլէրէ կէօրէ, Գօրտուսա գալէսի ճիվարընտա պիր խայլը տէրվիշլէր գուհուր իթմիշ օլմաղլա, պունլարըն մէզքիւր գալէ իւզէրինէ թէքրար պիր հիւճում իճրա իթմէլէրի իհթիմալինէ մէպնի թէտապիրը լազըմէ իթթիխազ գըլընմըշ տըր.

ՊՈՒ ՍԱԲԱՀԷԻ ԹՐԷՆԼԷ ԿԷԼԷՆ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՍԹԱՍԸ

Տէրսաատէթտէն Աժանս Հավասը պէր վէճհը աթի խապըրըմըշ տըր.

«Ֆրիտրիխսրուէ իլէ Էկէրտէ վուգու պուլան միւլագաթլար հագգընտա Գազէ Այէնին Բօմա, Պէրլին վէ Վիէննատան ալտըղը մալիւմաթլար՝ սուլհը ումումինին մուհաֆազասը խուսուսընտա իւչ տէվլէթ իթթիֆագընըն գուվվէթ ու մէթանէթինի միւթէէքիտ թէէյիտ ու իսպաթ իտիյօրլար.

«Մ. Գրիսբի՝ Մասսուա հագգընտա թէէմինաթը սուլհփէրվէրանէ իթա էյլէմիշ տիր.»

Լիվօրնօտան Ե….. Գէյէ խապըրտըրընա կէօրէ, Իթալիա հիւքիւմէթի Գահրը Սէֆիրաէ Գարբէրա վէ Մասսավանա նամ իքի սալարը պիրէր մէթին գալէյէ իֆրագ ու թահվիլ իտուպ, ճէսիմ թօբլար իլէ թէչհիզ ու թէհճիզ իթմիշ վէ իսթիհքամաթը միւթէաատտիտէ ինշա էյլէմիշ տիր. Րիվայէթէ կէօրէ, մէզքիւր իքի սատ՝ պիր թաշ քէօբրիւ իլէ րապթ օլունաճագլար տըր.

Րուս սիւվարի ասքէրինին միւֆէթթիշը ումումիսի կրանտիւգ Նիգօլա՝ Ալէման սիւվարիսինին ասքէրի մանօվրալարընտա հազըր պուլընմագ իւզրէ տիկէր իւչ ժէնէրալ իլէ սէպատէրէր իւմիթիյարընտա Պէրլինէ ազիմէթ իտէճէք տիր.

Մ….. Ե….. նամ Ալէման կազէթասընըն պէյանընա կէօրէ, Րուսիա Զարընըն սէպտէմպէր էվասըթընտա Լէհիսթանա միւսաֆէրէթ իտէճէկի խապէրը վէրիլմիշ օլմաղլա, պու խապէր իլէ Աւուստրիա-Մաճառիսթան իմբէրաթօրընըն սէպտէմպէր 16տա Կալիչիա էյալէթինէ կիտէճէյինէ տաիր օլան խապէր արասընտա պիր միւնասէպէթ միւշահէտէ օլունմագտա, վէ պիր միւլագաթ վուգուընտան պահս օլունմագտա պուլունույօր, իմբէրաթօր Կիյոօմըն տախի միւլագաթը մէզքիւրէյէ իշթիրաք իտէճէկի վէ պու միւլագաթըն պէլքի էնիշ Սքիէրնէվիցաէ վուգու պուլաճաղը րիվայէթ օլունմագտա տըր.

Պէթէրսպուրկտան վէրիլէն մէվսուգ խապէրլէրէ կէօրէ, Մասսուա մէսէլէսինտէն տօլայը Մուհարէպէ գուհուրի Ալէմանիանըն սուլհփէրվէրանէ բօլիթիգասընա ույամայաճաղընտան, բրէնս Պիզմարգըն՝ իհթիյաթը թէրգ իթմէմէսինի Մ. Գրիսբիյէ թավսիյէ իթտիկինէ տաիր Պէրլինտէն Րուսիա տէվլէթինէ թէէմինաթը րէսմիյէ վէրիլմիշ տիր.

Պէրլինտէն իշար օլընտըղընա կէօրէ, Ալէմանիանըն խարիճիյէ նէզարէթի՝ պաշ վէքալէթ մագամընտան այրըլարագ միւսթագիլ պիր նէզարէթ օլաճաղը կիպի, պաշվէքալէթ վէ հարպիյէ նէզարէթլէրի տէ պիրլէշտիրիլէրէք Մուհաֆազա Միլլիյէ նէզարէթի ունվանը վէրիլէճէք իմիշ.

Զուիցցէրիա իլէ Այզաս Լօռէն պօյունտա Զուիցցէրիա հիւքիւմէթի թարաֆընտան ագտէմէ վազ օլունմըշ օլան սինօր թաշլարընըն պիր թարաֆընտա «Զուիցցէրիա արազիսի» վէ տիկէր թարաֆընտա էյան «Ֆրանսա արազիսի» տէյու մուհարրէր օլտուղընտան, Ալէմանիա հիւքիւմէթի՝ պու քէրրէ Զուիցցէրիա հիւքիւմէթինէ պիր նօթա իրսալ իտէրէք, մէզքիւր սինօր թաշլարընըն իւզէրինտէքի յազըյը թաշըյէ իթմէսինի թալէպ իթմիշ տիր.

Աֆրիգաի Շարգիտէ Սամօա գըրալը օլուպ Ալէմանլար էլինէ էսիր տիւշմիւշ օլան գըրալ Մալեօթա՝ բէֆագաթընտա Գամէրօն ատալարը բօլիս միւտիրի պուլընտըղը հալտէ ախիրէն Համպուրկա վիւրուտ իթմիշ, մայէթինտէ միւբէյլասընտան Աբսագ, Ճօլի վէ Մօէք նամ գալթալար պուլընմագտա իմիշ. Գըրալը մումաիլէյհ՝ Համպուրկտա Ալէմանիա գօնսօլօսը թարաֆընտան գապուլ օլունըպ Համպուրկ բօլիս մէրքէզինէ կէօթիւրիւլմիշ տիր. Մումաիլէյհին միւբէյլասընտան պիրի Ալէմանճա պիլտիկինտէն քէնտիսինէ թէրճիւմանլըգ իթմէքտէ իմիշ. Գրալ Մալեօթա 50 եաշլարընտա վէ ընճի սաըը իմիշ. Մումաիլէյհ Համպուրկտան Պրէմէ նագլ օլունըպ, մուվագգաթէն օրատա իգամէթ իտէճէք իմիշ.

Ալէմանիա իմբէրաթօրընըն իւչիւնճիւ հէմշիրէսի բրէնսէս Սօֆի իլէ Խունան վէլիահտընըն պու քէրրէ նիշանլանտըգլարընը տիւն թէլէկրաֆ խապէր վէրմիշ իտի.

Տիկէր թարաֆտան Բէթէրսպուրկտան ալընան նիմ րէսմի խապէրլէրէ կէօրէ, Խունան գըրալընըն պէօյիւք քէրիմէսի բրէնսէս Ալէքսանտրա իլէ Րուսիա Զարընըն էն քիւչիւք պիրատէրի կրանտիւգ Բօլըն նիշան րէսմի գարիպէն վուգու պուլաճագմըշ.

Տէօյլէ քի, կրանտիւգ Բօլ պէօյիւք պիրատէրի կրանտիւգ Սէրժ իլէ Պաղտատինէ իճրա իտէճէյի սէյահաթտան ավտէթինտէ, Աթինայա ուղրայըպ ուզունճա պիր միւտտէթ օրատա իգամէթ իտէճէք, վէ օ արատա բրէնսէս Ալէքսանտրա իլէ նիշանլանաճագմըշ.

Պէրլինտէ նէշր օլունան Թ…. կազէթասընըն իֆատէսինէ կէօրէ, Բօրթուկալ հիւքիւմէթի իլէ Մարօգ (Ֆաս) հիւքիւմէթի միյանընտա պիր մինազաա գուհուր իթմիշ տիր.

Տէօյլէ քի, Մարօգըն Լարաշ նամ մէվգիինտէ պիր Բօրթուկալ պալըգճը սէֆինէսի տիւշարը թէճավիւզ օլտըղընտան, Բօրթուկալ հիւքիւմէթի՝ Լարաշ լիմանը րէիսի իլէ գայըգճըլարընըն ազլինի թալէպ իթմէքտէ իմիշ իսէ տէ, Մարօգ հագիմի պու թալէպին իճրասընը րէտտ իտիյօր իմիշ. Բօրթուկալ հիւքիւմէթի քէնտի թալէպինի թէէյիտ իթմէք իւզրէ Թանճա լիմանընա պիր հարպ սէֆինէսի կէօնտէրմիշ տիր.

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Ցիւն Տախիլիյէ Նազըրը Մինիր բաշա հազրէթլէրինին թաճթը րիյասէթինտէ օլարագ Ատլիյէ Նազըրը Ճէվտէթ, սիւվարի գումանտանը ֆէրիգ Մէհմէտ վէ Շուրայի Տէվլէթ ազասընտան Ապտուլլահ Սինան բաշալար հազրէթլէրինտէն միւրէքքէպ պիր գօմիսիօն ինիգատ էյլէմիշ, վէ պու գօմիսիօնտա Պասրա վիլայէթինին ուէրը էսասիյէսի իսլահիյէսի՝ թաճթը միւզաքէրէյէ ալընմըշ տըր.

—Մալիյէ նէզարէթինին 60,000 լիրալըգ պիր «Հ…» ագտը իչին պագը սարրաֆ իլէ միւզաքէրաթա կիրիշտիկի կէչէն կիւն եազըլմըշ իտի. Մալիւմաթը ախիրէյէ կէօրէ, միւզաքէրաթ Պագը Սէրաֆէրի վէ Պահրիյէ նէզարէթի միւթէահհիտլէրինտէն պազը սարրաֆ իլէ ճէրէյան իթմէքտէ օլուպ, իշպու ագտէ պագը վիլայաթ աշարը հասըլաթը կէօսթէրիլմիշ տիր.

—Սէրվէթին պէյանընա կէօրէ, Իզմիր վիլայէթինէ աիտ մաատէնի միւլթէզիմի Մ. Ճօն Բաթէրսըն՝ պունտան իքի այ էվվէլ նագտ իթտիկի քիւլլիյէթլի մաատէնին րուսումը նէսպիյէսի օլարագ խազինէի Մալիյէյէ 11,200 լիրաի Օսմանի թէէտիյէ վէ թէսլիմ իթմիշ իսէ տէ, մումաիլէյհին նագտ իթտիկի 100,000լէրճէ թօնէլատօ մաատէնին րուսումը նէսպիյէսի՝ 60,000 լիրայա պալիղ օլտուղը վէ պունա մուգապիլ եալընըզ 11,200 լիրա վէրտիկի Մալիյէ նազըրը վէքիլի Գազազեան Յակոբ բաշա հազրէթլէրինէ իխպար օլունմաղլա, միւշարիլէյհ Յակոբ բաշա հազրէթլէրի թարաֆընտան տախի գայտօղըմըզը Իզմիրտէն աշըրըլան քիւլլի մըգտար մաատէնի կէօրէմէմէք վէ խապէր ալամամագլա իսպաթ իտէն Իզմիր մաատէն միւհէնտիսինտէն սէրիան թահգիգը քէյֆիյէթլէ սըհհէթը մաատէնին պաթէլէկրաֆ իշար օլունմասը լիւզումը լաղըմ կէլէնլէրէ թէպլիղ օլունմըշ տըր.

—Հիւքիւմէթը Սէնիյէ իլէ Սըրպիսթան հիւքիւմէթի պէյնինտէ պու քէրրէ ագտ օլունան թիճարէթ մուգավէլէնամէսի ահքեամընճա, թարաֆէյն հազըրլընտա էն զիյատէ մազհարը միւսաատէ օլան միլլէթ մուամէլէսի իճրա օլունաճաղընտան, շիմտիյէ գատար Սըրպիսթանա կէօնտէրիլէն մահսուլաթ վէ մամուլաթը պիզիմ թարաֆ կէօմրիւքլէրինէ ալընմագտա օլան 100տէ 8 րէսմը կէօմրիւկ 100տէ 1է էնտիրիլէճէյի, վէ մահսուլաթ վէ մամուլաթը մէզքիւրէտէն Սըրպ կէօմրիւքլէրինտէ ալընան ֆազլա րէսմ՝ թաատիլ օլունարագ տիկէր տէվլէթլէրին մամուլաթընտան ալընան միւսաավի րուսում պիզտէ տախի գազանըլաճաղը կիպի, Սըրպիսթանա քիւլլիյէթ իւզրէ կէօնտէրիլմէքտէ օլան պալըգ, զախիրէ, մէյվէ, բիրինճ, քէօսէլէ, զէյթին եաղը վէ սապուն կիպի 10 գալէմ էշյաի թիճարիյէ րուսումը պիր գաթ տահա թաատիլ իտիլէճէք տիր.

—Կէչէն պազար կիւնիւ Պանտըրմայա կիթմէք իւզրէ Մուտանիա ճիվարընտա քէաին Թրիլիէ գարիյէսինտէն 9 եօլճու իլէ 2 սանտալճընըն րաքիպ օլտուգլարը սանտալ՝ էսնայի հարէքէթտէ րիւզկեարըն շիտտէթինտէն թէվլիտ իտէրէք սանտալճըլար իլէ եօլճուլարտան 8ի ղարգ ու թէլէֆ օլմուշ, վէ եօլճուլարտան եալընըզ պիր թէյֆանըն՝ կիւճ հալ իլէ սահիլը սալամէթէ չըգապիլմիշ տիր.

Սանտալ տէվրիլտիկի զէման՝ 7 քիշի պիրտէն սանտալա եափըշըպ սաաթլարճա տալկալարա մուգավէմէթ իթմէքտէ իմիշլէր իսէ տէ, սանտալ պիր գըյըա տիւշէնճէյէ տէկին տալկալարա վէ սուլէրա տայանամայըպ սանտալը պըրագարագ ղարգ ու թէլէֆ օլմուշլար, վէ իչլէրինտէն եալընըզ պիրիսի սահիլէ պուլընան պիր չօպանըն մուավէնէթիյլէ եարը էօլիւ պիր հալտէ գարայա չըգապիլմիշ վէ պու ֆէլաքէթի խապէր վէրմիշ տիր. Պօղուլանլարտան գայըգճըլար իքի գարտաշ օլտուգլարը կիպի, եօլճուլար միյանընտա պուլունան պիր գատըն տախի օղլու վէ գըզը իլէ պէրապէր ղարգ ու թէլէֆ օլմուշ տըր. Սահիլէ չըգարըլան նաշլար՝ գարիյէլէրինէ նագլ օլունմայըպ օրատա տէֆն իտիլմիշլէր տիր.

—Թէշրիֆաթի տիվանը հիւմայուն Ֆէրրուխ էֆէնտի հազրէթլէրինին Պապը Ալիտէ քէաին տաիրէսինտէքի չէքմէճէսինտէն 101 լիրայը սըրգաթ իթմէքլէրինտէն տօլայը միւթթէհիմ պուլունան օտաճը Ահմէտ վէ Խալիլ նամ չավուշլար՝ տիւն Տէրսաատէթ պիտայէթ մահքէմէսինտէ 6շար այ մահպուսիյէթէ հիւքմ օլունմուշլար տըր.

—Պագը Զապթիյէ վէ Շէհր էմանէթի տաիրէլէրինին պիր սուրէթը միւքէմմէլէտէ թամիրաթընա պաշլանմըշ տըր.

—Թաշրալարտա իսքեան իտիլմիշ վէ իտիլէմիշ նէ գատար մուհաճիր վար իսէ միգտարը սահիհինին պիլտիրիլմէսի՝ Տախիլիյէ նէզարէթինտէն լազըմ կէլէնլէրէ էմր օլունմըշ տըր.

—Բարիզտէ նէշր օլունան Ֆիկարօ կազէթասընըն ալաֆրանգա սէպտէմպէր 1 թարիխլի նիւսխասընըն մէմալիքը Շահանէյէ աիտ՝ թագըմը մէմնու իտիլմիշ տըր.

—«Իսթէրն Թէլէկրաֆ» նամ Ինկիլիզ տէնիզ ալթը թէլէկրաֆ գումբանեասը ումուրընտա գուլլանըլան միւհէնտիսլէրի մումաիլէյհին սարրաֆ Մ. Ժ. Սթէֆանօփօլօ էֆէնտինին մահիճտէ թէլէկրաֆ քիւլիւպիւ գոմիսիօնունա էնտէրիլմէսինէ լիւզում կէօրիւլմէքտէ օլտուղունտան, պու եօլտա թէլէկրաֆ խաթթընըն թէմտիտինէ մուսաատէ օլունմուշ տըր.

Մէյդան նամ վապօր՝ մէզքիւր գումպանիանըն միւտիրի Սըր Ճօն Բէնտըր վէ 15 գատար թէլէկրաֆ մէմուրընը համիլ օլտուղը հալտէ Լօնտրատան հարէքէթլէ Ճիպըլթար, Բիրէ վէ Զանագգալէյէ ուղրայարագ տիւն լիմանըմըզա վիւրուտ իթմիշ, վէ մուախխարէն Գարատէնիզէ հարէքէթ էյլէմիշ տիր.

—Ցիւն կէճէ սաաթ 6 րատտէլէրինտէ Պէյօղլունտա Թարլա Պաշը ճիվարընտա Գրընավուլա սօգագընտա քեարկիր պիր խանէտէն հարիգ գուհուր իտէրէք եալընըզ մէզքիւր խանէ միւհթէրիգ օլտուղը հալտէ պասթըրըլմըշ տըր.

Պու կիւն տախի սաաթ 4 րատտէլէրինտէ Անատոլը Հիսարընտա միւթէվէֆֆա Տըրպըրըը Մուսթաֆա բաշանըն եալըսընտան հարիգ գուհուր իտէրէք եանմայա պաշլայըպ, կազէթամըզը թապը էյլէտիկիմիզ խանի սաաթ 6 րատտէլէրինտէ գատար հարիգը մէզքիւր տէվամ իթմէքտէ իտի.

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Փարիզ 5 սէպտ.

Տիժօնտա չըգմագտա օլան գաթարլարընըն միւսատէմէսինտէ թէլէֆ օլանլարըն միգտարը 9ա վէ եարալանանլարըն ատէտի 40ա պալիղ օլմուշ տըր.

Վիէննա 6 սէպտ.

Աւուստրիա իմբէրաթօրընըն Րումանիայա սէյահաթ իտէճէկինէ տաիր օլան չայիա թէքզիպ օլունույօր.

Աւուստրիանըն եօգարը էյալէթլէրինտէ սու թաղյանլարը վուգու պուլմուշ, խասարաթը ճէսիմ վագը օլմուշ տըր.

ԱԶԳԱՅԻՆ

Խաաս Ժողով տիւն Գալաթա Խորհրդարանընտա Տէղապահ Գեր. Տ. Սիմէոն Սրբազան հազրէթլէրինին Նախագահութիւնը վէ Մաքսուտ Սիմոն պէյ էֆ. հազրէթլէրինին Ատենապետութիւնը թահթընտա ագտը իճթիմա իտէրէք, Կրօն. Ժողովտան 8 վէ Քաղ. Ժողովտան 5 ազա հազըր պուլընմըշ տըր.

Մէճլիսը մէզքիւրտէ վէրիլէն պիր գարար մուճիպինճէ, Միլլէթ Մէճլիսը ումումիսի՝ էյլիւլ Երեսփոխանլարընըն թաստիգը ինթիխապլարը իչին սէպտ. 20տէ վէ պէհէմէհալ Բաճարիք ինթիխապլարը իճրասը իչին տախի սէպտ. 9տա ագտը իճթիմա իտէճէք տիր.

Ցինէքի Խաաս Ժողով՝ պուրայա վէ թաշրայա աիտ տիկէր պազը մէսաիլի տախի թաճթը միւզաքէրէյէ ալմըշ տըր.

Ցիւն Խաաս Ժողովըն ինթիխապընտան սօնրա Կրօն. Ժողով՝ Տեղապահ Գեր. Տ. Սիմէոն Սրբազան հազրէթլէրինին Նախագահութիւնը վէ Սրբուանձնեանց Գեր. Տ. Գարեգին Սրբազանըն Ատենապետութիւնը թաճթընտա ագըրճա ագտը իճթիմա իտէրէք, Թաշրայա վէ Տէրսաատէթ քիլիսէլէրինէ իրսալ օլունաճագ միւհիմ պիր Շրջաբերականըն թանզիմինէ մէշղուլ օլմուշ տըր.

Երկրագունդ.— Իշպու րիսալէի միւֆիտէնին օգոստոս նիւսխասը մէվգիի ինթիշարէ վազ իտիլմիշ տիր.

ԱՐԷՐԻ ՀԱՊԼԱՐԸ

Արէրի հապլարը՝ էն չէտին իսհալ վէ պասուր խասթալըգլարընը պիր գաչ կիւն զարֆընտա քեօքտէն ատէֆ իտէր. Մէզքիւր հապլարըն իսթիմալինէ Մէքթէպը Թըպպիյէի Միւլքիյէի Շահանէ մէճլիսի թարաֆընտան րուխսաթ վէրիլմիշ վէ Տէրսաատէթ վէ մէմալիքը էճնէպիյէ ատիբպալարը թարաֆընտան թագտիր ու թահսին օլունմըշ տըր.

Իշպու հապլարըն ումումի տէբօզիթօսը Գալաթատա Վէլիչ էճզախանէսի օլուպ, շէհրիմիզին պաշլըճա էճզախանէլէրինտէ տախի պուլունուր.

ԻՏԱԼԻԱ

ՄԱԽՍՈՒՍԷ

Պունտան պէօյլէ 1888 յուլիս 16-տան իմիպարէն հէր կիւն երկ օն ի-քի այ ապօնէլէրէ՝ կազէթամըզ իւէ պէրապէր տէօրթ սահիթէ բօման եախօտ սարը միւֆիտ պիր էսէր վէ-րիլէճէք օլտուղընտան, պու եէնի գարար մուֆիպինճէ, «ՇԷԹԱՆԸՆ ԱԼԷԹԻ» նամ բօմանը ապօնէլէրէ կէօնտէրմէկէ պաշլամըշըզ տը։

«ՇԷԹԱՆԸՆ ԱԼԷԹԻ» Ֆրանսանըն էն մէշհուր հիքեայէնիվիսէրինտէն Ֆրանսուա Կոնզալէսին էսէրի օլուպ, կ'ելէք լինթիսապ, կելէք Ֆրանսըզճատան Թիւրքհէյ նագլ խուսուսլարընտա մէհարէթը ֆէվգելատէսի կազէթամըզտա նէշը օլընան ասարը միւթէատտիէսիյէ միւսպէթի օլան Անտոն Ալիք էֆէնտի թարաֆընտան թէրճէմէսինէ հիմմէթ պուրըլմագտա տը։

Իւշ այլըգ, ալթը այլըգ վէ պիր սէնէլիք ապօնէլէր՝ պու գարաբըմըզտան միւթէասիրին խարիֆատ խտէճէքլէր, վէ էվվէլինտէն ապօնէմիզ օլմայըպ իւք տէֆա օլարագ ապօնէ եազըլանլար տախի տէրտէթը թապ օլան բօմանը իւք ճիւղնտէն իմիպարէն ախզ խտէճէքլէր տիր։

Կազէթանըն իչինտէ թէֆրիգա մագամընտա նէշը օլունմագտա օլան բօման եախօտ տիկէր միֆիտ պիր հիքեայէ տայմա տէվամ խտէճէք տիր։

ԺԷՆԵՐԱԼ ՊՈՒԼԱՆԺԷՆԻՆ

ՊԷՅԱՆԱԹԸ

Վիէննատա նէշը օլընան Գու�-բէ-դան դը Լէ՝ կազէթասընըն Բարիզ մուխպիրի՝ ժէնէրալ Պուլանժէ իւէ իմիտիկի միւլագաթտա, ժէնէրալը մուամիլիյէ՝ խարիճի բօլիմիագ հագգընտա պէր վէճէը աթի պէյանը էֆքեար էյլէմիշ տիր։

Պիր մուհարէպէնին զուհուրինէ ինանմամ։ Պէն էլիմտէն կէլտիկի գատար պիր մուհարէպէնին վուգու

Ճէնուպի Ամէրիգատա քեաին հալէթի ճիւմհուրիյէթի րիյասէթինտէն Թարտ օլընան Ժէնէրալ Սալօմօն՝ Ֆրանսանըն հավըր չէհրինէ կէլմիշ տիր։

——

Րօմատան ալաֆր. սեպտ. 2 թարիխիյլէ աթիւէքի թէլէկրաֆ չէքիլմիշ տիր.

«Սըանիա Նաիպէյի հիւքիւմէթի գըրալիչա Գրիսթին վէ Սըանիա գրալըղընա խտտիաչը տավասը իտէն տօն Գարլօս արասընտա Բաբանըն թէվասսուտը իլէ իթիլաֆ վէ մուվաֆագաթըն հուսուլի մատտէսի՝ օլմուշ պիթմիշ ատտ օլունապիլիր։ Տօն Գարլօս՝ հէր կէօնա հուգուգընտան ֆարիղ օլտուղտան սօնրա, օղլու Ժէմ՝ Նաիպէյի հիւքիւմէթին քէրիմէսի բրէնսէս Աստիւրի իլէ նիշանլանաճագ տըր։

«Տօն Գարլօս ագրապասընտան գօնթ Գարզէթ՝ Նաիպէյի հիւքիւմէթէ արզը իթաաթըլա իքի նէֆէր օղլունըն մէքթէպը հարպիյէյէ գապուլընը թալէպ իթմիշ տիր։

«Զօճուգ գրալ Օն Ուչիւնճիւ Ալֆօնսըն աճվալը «ըհհիյէսի՝ մուճիպը իթմինան պիր հալտէ օլտուղը պէյան օլունըյօր։»

Մատրիտտէն տախի ալաֆր. սեպտեմբեր 3 թարիխիյլէ չու թէլէկրաֆ քէչիտէ օլնմըշ տըր.

«Տօն Գարլօսըն Ժէնէրալլարընտան օլան Նաբօլի գրալը սապըգ Իքինճի Ֆրանսուանըն պիրատէրի գօնթ Գարզէթ՝ էվվէլքի կիւն Մատրիտէ կէլիպ, բրէնս Ժէմ իլէ բրէնսէս տ՝Աստիւրինին նամզէտլիկինէ մուվաֆագաթ իթտիկինի միւթէզամմին տօն Գարլօս թարաֆընտան Նաիպէյի հիւքիւմէթ գրալիչա Գրիսթինէ պիր Նամէի մախսուս կէթիրմիշ տիր։

«Պու վագա՝ տօն Գարլօս թարաֆտարանը պէյնինտէ թէֆրիգա զուհուրինէ պատի օլմուշ տըր։»

——

Նիւ-Եօր Հէրըլտ Նամ Րուս կազէթասընըն պէյանընա կէօրէ, Ալմանիանըն էսէն չէհրինտէ քեաին մէչհուր Թօբ ֆապրիգասընըն սահիպի Մ. Գրուբ՝ Րուսիատա քէնտի ֆապրիգասը իչիւն պիր պէօյիւք չիւպէ թէէսիս իթմէք նիյէթինտէ օլուպ, մէզքիւր չիւպէտէ խասսէթէն չէլիք Թօբլար իմալ օլընաճագ իմիշ։ Մ. Գրուբըն խըտմէթինտէ օլան պիր խայլը միւհէնտիսլէր՝ էլէէվվ Րուսիատա էգամէթիանօլավ ճիվարընտա պուլունըպ, մէզքիւր չիւպէ ֆապրիգասիլէ ամէլէ խանէլէրի ինչասը իչիւն իգթիզա իտէն արազիի միւպայաա իթմէք իւզրէ բազարլըգտա իմիշլէր։

——

Հիւքիւմէթը Մըսըրիյէ Բիրէ վէ Գըրինտիզի թարիգիյլէ Մըսըր վէ Էվրօբա պէյնինտէ հաֆթատա պիր վաբօր իշլէտմէք իւզրէ Իթալիա հիւքիւմէթիյլէ միւգավէլէթտա պուլունըյօր իմիշ։

——

Պէրլինտէն իչար օլունտըղընա կէօրէ, Մ. Գրիսբինին կէլէճէք հօկտեմբերտէ երնէ Ալէմանիայա պիր սէյահաթ իթմէք նիյէթինտէ օլտուղը րիվայէթ օլունմըշ իսէ տէ, պու պապտէ Պէրլինտէ հիչ պիր մալումաթ եօգ իմիշ։

——

Աւսթրիանըն Պօհէմիա էյալէթինտէ Նիւզուլ իտէն չէտիտ եաղմուրլար իւզէրինէ Պուտվէյս, Գարլից վէ Սթրագօնիծ Նամ մահալլէրտէ պէօյիւք սու թուղեանլարը վուգու պուլմուշ տըր։ Աւսթրիա իմբերաթօրըն հուզուրընտա ասքէրի մանօվրալար իճրա օլընան Բիզէք չէհրինտէ տախի սու թուղեանը վուգուինտէն գօրգուլըյօր իմիշ։

Կէչէն բազար էրթէսի կիւնիւ Բիզէքտէ իմբէրաթօր Ֆրանսուա Ժօզէֆ Թարաֆընտան պիրճիւմլէ տէվլէթլէրին աթաշէ միլիթէրլէրինէ իքրամէն պիր զիյաֆէթ քէչիտէ օլընմըշ տըր։

——

Գըւնքշլատէն ալաֆր. սեպտեմբեր 3 թարիխիյլէ չու ղարիպ թէլէկրաֆ չէքիլմիշ տիր.

«Բրէնս Բիզմարգըն Թասավվուրաթընա վագըֆ օլան տիփլօմաթլարտան պիրինին իֆատէսինէ կէօրէ, սուլհըն իխլալը Ֆրանսա Թարաֆընտան սէպէպիյէթ վէրիլմէսի իհթիմալի օրթատան գալգմագ իւզրէ բրէնս Բիզմարգ՝ Ֆրանսանըն Պէլճիգա տէվլէթի միւհիլլու պիթարաֆ իյան օլընըպ մուհաֆազաի թէմամիյէթ վէ իսթիգլալընըն Էվրօբա տէվլէթլէրինին թահթը քէֆալէթինէ ալընմասը կիպի պիր նէթիճէյի իսթիհսալինէ սայ ու ղայրէթ իտիյօր իմիշ։ Օլ թագտիրտէ Ֆրանսանըն սիլահ թահթընտա պուլունէթլի ասքէր պուլընտուրմասընա լիւզում գալմայըպ, պիր տէրէճէյէ գատար ումումի տէվլէթլէրին թէրքը սիլահ իտէպիլմէսինէ եօլ աչըլմըշ օլաճագ ըմըշ։»

——

Համպուրկտա նէշր օլընան Ժէնէրալ-Անծայկէր Նամ կազէթանըն գավլինճէ, Պէրլին բօլիս խաֆիյէ մէմուրլարընտան պաղըլարը՝ Ժէնէրալ Պուլանժէնին Տանիմարգա վէ Նուէճէ վուգու պուլաճագ սէյահաթը էսնասընտա միւշարէլէյհին թավր ու հարէքէթինի կէօզէթլէմէք իւզրէ միւշարէլէյհին արգասը սըրա եօլա չըգմըշլար տըր։

——

Թունուզտան իչար օլունտըղընա կէօրէ, Գարթաժինատա Սէն Լուի միւզէխանէսինտէն պէօյիւք պիր սըրգաթ վուգու պուլմըշ տըր։

Սըրգաթ օլունան չէյլէր՝ Գարթաժլըլարըն, Նիւմիտլէրին, Րօմալըլարըն, Վանտալլարըն, Պիզանթինլէրին, Սըանեօլլարըն, Վէնէտիքլիլէրին, Արապլարըն վէ Թիւրքլէրին 806 ատէտ ալթուն, կիւմիւշ վէ պագըր սիքքէսի աթիգալարը իլէ, զիյնըլմէթ Թաշլար, պիր մըգտար միւճէվհէրաթ վէ էսկի միւթալէալարտան իպարէթ իմիշ։

ՊԱՆԴՈՒԽՏ ՈՒՂԵՒՈՐԻՆ ՆԱՄԱԿՆԵՐԸ

Նամակ Է.

Բարեկամ,

Հինգերորդ Նամակիս մէջ խոստացեր էի ձեզ, տեղւոյս երկսեռ վարժարանաց հարցաքննութեանց եւ Հախիսիմեան վարժարանին մէջ կատարուած տօնախմբութեան առթիւ քանի մը տեղեկութիւններ հաղորդել. այսօր ահա խոստումս կը կատարեմ։ Այս տարուան հարցաքննութիւններն նախորդ տարիներէն աւելի կանոնաւոր էին եւ յուսացուածէն աւելի շահաւէտ արդիւնք մը յառաջ բերին։ Ուսումնական խորհրդոյ անդամոց ժրաջան ջանքերը պսակուեցան լուսով, իրենց անդուլ հսկողութիւնն, կանոնաւոր այցելութիւններն՝ խրախոյս մը տուին աշակերտաց եւ աշակերտուհեաց, ճանաչելու համար դպրոցական օրէնքներն, գեղեցիկ դպրութեանց եւ ուսմանց օգուտներն։ Վարժարանաց բարեկարգութիւնք, սանուց եւ սանուհեաց քաջալեր պատասխաններն, ամեն հանդիսականաց խնդութեան առիթ մը մատուցին։ Բոլոր այս բացայայտ ճշմարտութիւններն կրնան վկայել, հարցաքննութեանց ներկայ գտնուող՝ իբրեւ քննիչ՝ ուսումնական ազգայիններ եւ իբրեւ այցելու ունկնդիր ծնողք եւ յուզղութիւն վարակնեալ մտքերու գոչել ազատօրէն թէ՝ ազգային վարժարաններն իրօք ունին ազգային դրօշմ, ազգային ոգի, ազգային հիմնական կրթութեան տարերքն։

Հարկ չկայ ջատագովել յարգելի տեսուչին ըրած անգին զոհողութիւններն, իբրեւ հայր կը քաջալերէր զանոնք ամեն անձուկ պարագաներու մէջ, իր ջերմաջերմ յորդորներով, նոցա թմրած մտքերն կը զարթուցանէր, եւ ի սէր ազգին կը հգնէր բարելաւ ուղղութիւն մը տալանոնց։ Եւ, ի՛նչքան երախտապարտ ըլլալ պէտք են նոքա, այդ պատկառելի հօր, որ այնքան երկար տարիներէ ի վեր տեսչութեան այդ ծանրաբեռն պաշտօնն ստանձնած՝ սովրեցուցած է անոնց ի՛նչ որ միայն բարի է, եւ բուռն ազգասիրութեամբ մը պարուրուած, նոցա մտքին ու սրտին ծնողքն եղած է իրապէս։ Իր օրական մտածմունքն են միայն դպրոցներն եւ ազգային խնդիրներն, միշտ ջանադիր գտնուած է կանոնաւոր եւ նախանձախնդիր վիճակի մը մէջ յանգեցնել զանոնք։ Ապազգային իրաց վրայ բոլորովին հեռատես լինելով, ճշմարիտ կը գրէ ու կը խօսի, կ՛անգոսնէ չարամիտ գրուածոց հեղինակներն, ազատօրէն կը յայտնէ իւր բեղուն գաղափարներն, եւ կրթական մէն մի բարենորոգմանց մէջ իր փորձառութեամբ եւ մասնագիտութեամբ, միշտ առաջնակարգ դիրք մ՛ունեցած է։ Այս հանրային անձնաւորութեան, այս ազգային գործիչին մատուցած ծառայութիւնք բնաւ պէտք չէ ուրանալ, տարիներու ծանրութեան տակ ընկճեալ՝ չկրնար մատուցանել իր նպաստ հանրաշահ խնդրոց բարւոք լուծման համար, յարատեւ նոցա վրայ յառած է իր ուշն, իր ուղղախոհ եւ լուսաւոր միտքը։ Մանաւանդ անցեալ ձմեռ երբ թեթեւ այլ տաժանելի հիւանդութեամբ մը կը տառապէր, այդ անձուկ վայրկեաններուն մէջ իսկ չմոռցաւ իր սիրելի աշակերտներն, զսպեց իր տառապանքներն եւ իր կամաւոր օրինասիրութեամբ յանձնառու՝ եկաւ շարունակել իր պաշտօնը։ Զրոյց մը կը պտտի թէ, այլ եւս պիտի հրաժարի տեսչութենէ. ի՛նչ մեծ պատրանք, ո՞ւր պիտի գտնեն Զմիւռնիացիք նմանօրինակ անձ մը. Մամուրեանի կեանքն կարեւորագոյն կեանքերէն մին է. երբոր հրաժարի՝ անշինջ պիտի մնայ իւր հետք, Հայոց դաստիարակութեան պատմագրութեան մէջ։ Երբոր հրաժարի, դպրոցներն, աւա՛ղ, պիտի քայքային. ըստ իս չկայ Զմիւռնիոյ մէջ այնպիսի արժանաւոր եւ աշխարհահռչակ անձ մը՝ որ կատարէ այդ մեծ դերը։ Սակայն ո՞վ է արժանիք ճանաչողը. կարգ մը ստրկամիտ անձեր, անպատկառ գրչակներ, կարիճներ՝ իրենց սրտին անազնիւ տենչանաց յագուրդ տալու համար խայթիչ պաշտօն մը կը կատարեն. վարժարանաց, ազգային այլ եւ այլ խնդիրներու վրայ ծամածուռ գաղափարներ յայտնելէ զկնի, չի կարենալով տանիլ որ եւ է գերազանցութիւն, ի զուր կը նկրտին բիծ դնել ամեն անարատ ճակատի վրայ։ Քանի՛ քանի անգամներ Աբեւեկին եւ մանաւանդ Փ...Ջ լրագրոյ մէջ դպրոցներու սաթիւ անստորագիր եւ թշնամալից յօդուածներ կը հրատարակուին, որոնք անպատկառ կերպիւ կը յարձակին դպրոցներու տեսչին վրայ, եւ անստոյգ առասպելներով կը ջանան ի զուր նորա արժանաւորութեան վրայ արատ թաղել. սակայն այդ անձերու նախանձաբեկ վայրահաչութեանց դէմ ցուրտ արհամարհանք մ՛ունիմ միայն, եւ այս տողեր գրելով, բարեկա՛մ, կ՛ապահովցնեմ ձեզ թէ բնաւ հաւատ չընծայէք այդ յօդուածներուն եւ չպղտորէք ձեր ուղիղ գաղափարներն։

Չափազանցած չեմ լիներ անշուշտ երբոր ըսեմ ձեզ թէ, դպրոցներն քանի մը տարիներէ ի վեր վարժ, փորձառու եւ քաջահմուտ անձերու հսկողութեան ներքեւ դրուելով, գերազանցած են օտար դպրոցներն։ Ինչպէս որ ծանօթ է ձեզի, ներկայ Ուսումնական խորհուրդն երեք անդամներէ կը բաղկանայ որք են՝ Մեծ. Լօզօֆէթ էֆ. Պալեօզեան, Կարապետ էֆ. Ցակորեան եւ Մեսրոպ էֆ. Սիմօնեան։ Այդ երեք արժանաւոր անձնաւորութիւններն, որք գնահատուած են ամեն առթիւ հեռատես Զմիւռնիացիներէն, աչալուրջ հսկողութեամբ ա՛յնքան ուղիղ կերպիւ վարեցին իրենց այդ մեծ պաշտօնն, որ քիչ ժամանակուան մէջ վարժարաններն կարծես նոր կենդանութիւն մ՛առին, աշակերտք ամեն նորահաստատ կանոններու հպատակելով, իրենց ուշն ու եռանդն ի գործ դրին ուսանելու համար ամեն ինչ որ վերապահուած էր իրենց։ Մեծ. Լօզօֆէթ էֆ. Պալեօզեան իւր ամենօրեայ այցելութեամբ կը քննէր ուսմանց ծրագիրներն, օրական դասախօսութեանց ժամերն, վիճակացոյցներն ու ժամանակացոյցներն, պաշտօնէից աշխատութեանց արդիւնքը, եւ կարեւ եղած փոփոխութիւններն ի գործ դնելով կը խրախուսէր աշակերտներն։ Բարիզու համալսարաններու մէջ աւարտած լինելով իւր ուսումն, իւր բազում անգամուան առժամանակեայ ուղեւորութեամբ այցելած է բոլոր կարեւոր հաստատութիւններն, եւ հետեւաբար իր ներկայ պաշտօնին մէջ ցոյց տուած է իր արժանաւորութիւնն ամեն տեսակէտով։ Ազգային խորհուրդներու մէջ եւս մեծ դեր մ՛ունի. իր բարձր խորհուրդներն, բեղուն տաղանդն, իր ուշն ու ոյժը նուիրած է ազգին սիրոյն, իր ընտրելագոյն վեհանձնութեամբ ունկն չդնելով ամեն վայրահաչութեանց, վանելով ամեն առասպելներն ու խոչընդոտներն, կը գործադրէ ինչ որ բարի է եւ կրնայ շահաւէտ լինել ազգին։ Ո՛չ թէ միայն աշակերտներն երախտապարտ են այդ մեծ անձին, որ հօր մը խնամօք եւ մօր մը գորովով մշակած է անոնց մտքերն իր քրտանց մէն մի կաթիլով, այլ նաեւ բոլոր ազգայինք ունին մեծ պարտաւորութիւն մը կատարել առ իւր բարձր անձնաւորութիւն։ Ցաւ է ուրեմն երբ կը լսենք թէ, մտադիր է հրաժարիլ իւր ընկերակիցներով այդ պաշտօնէն։ Առ այժմ ստոյգ տեղեկութիւն մը չեմ կարող տալ, իցիւ թէ չհրաժարի. ապահով լինելու համար պէտք է սպասենք պահ մ՛եւս։

* * *

Ցունիս 20ին տեղի ունեցաւ, Հախիսիմեան վարժարանի մեծ սրահին մէջ, Հախիսիմեանց տօնախմբութիւնն։

Հանդէսը պարզ եւ վայելուչ էր. երկսեռ բազմութիւն մը ժամերգութենէ զկնի դիմած էր անդ։ Արժ. Տեղապահը խումբ մը դպիրներով եւ քահանաներով փութացած էր ներկայ գտնուիլ։ Պատկառելի Հոգաբար եւ կրթասէր ընկերութեանց անդամոց շնորհիւ հմայիչ կերպով զարդարուած էր սրահն, երփներանգ ծաղիկներով եւ դափնիներով։ Ազգային Վարչութեան եւ Ուսումնական խորհրդոյ անդամներէն ոմանք ալ կը նախագահէին հանդէսին։ Զանազան ճառեր, ոտանաւորներ կարդացուելէ եւ ազգային քանի մը երգեր երգուելէ զկնի, երկսեռ վարժարանաց տեսուչ Մեծ. Մամուրեան էֆ. վարժարանաց միամեայ ընթացից վրայ հմուտ տեղեկագիր մը կարդաց, որուն մէջ մանաւանդ Ուսումնական խորհրդոյ պաշտօնավարութիւնը գնահատելով, ջատագովեց նորա անձնուիրութիւնն եւ անհամար ջանքերն։ Բուռն ծափահարութիւն մը տեղի ունեցաւ ժողովրդեան կողմանէ, որովհետեւ այդ յարգելի տեսչին տեղեկագրի մի քանի մասերն, քաղցր տպաւորութիւն մ՛ազդեցին ժողովրդեան։ Պահ մը յետոյ հանդիսականք սրահին մէջ ի տես դրուած ձեռագործներն դիտելէ զկնի մեկնեցան խնդագին, եւ վերստին սկսան հարցաքննութիւններն։

Պանդուխտ Ուղեւորն Զմ—ն

ԼԷԹԱՅԻՖ

Էֆէնտի իլէ ուշագ արասընտա.

—Հանիա՞, քիպրիթ բամալլամըշտըմ ալտը՞ն մը.

—Ալտըմ, էֆէնտիմ.

—Տիգգաթ իթտի՞ն, ֆէնա օլմասըն.

—Ֆէնա տէյիլ, էֆէնտիմ.

—Նէտէ՞ն պիլտին.

—Պիրէր պիրէր թէճրիւպէ իթտիմ.

* *

Եէնիչէրի ուսթալարընտան պիրի պիր կէճէ եաթաճաղը էնմատէ էյեամը բէսմիյէյէ մախսուս օլան գալֆաթընը կիյէրէք եաթաղա եօլէ կիրմիշ։ Եանընտա պուլունան նէֆէր պունա պիր մանա վէրէմէյէրէք սէպէպինի սօրմուշ։ Ուսթա տէմիշ քի, 3 կէճէ տիր բուլամտա եէնիչէրի աղասընը կէօրիւյօրըմ, կէճէլէք գավուղըլա կէօրիւնմէք ալըմ օլըյօր։

* *

Համալըն պիրի արգասընտա եիւք օլտըղը հալտէ կիտէրքէն պիրինէ չարբմըշ. Հէրիֆ հիտտէթ իտէրէք համալը զապթիյէյէ վէրմիշ։ Զապթիյէտէ համալը խաթիճժապա պաշլամըշ իսէ տէ, համալ հիչ սէս չըգարմայըպ չաչըն չաչըն պագար իմիշ։ Միւտտաիյէ «այ օղուլ, պու հէրիֆ տիլսիզ» տէմիշլէր. միւտտաի «նա՞սըլ տիլսիզ «վարտա՛, վարտա՛» միյէ էչէքլէր կիպի պաղըրըյօրտը» տէմէսիյլէ, «էօյլէ տիր տէ՞ն հագգ իլէ տավա խէյրըն» տէմիշլէր։

* *

Իքի զիյիւրտ արգատաշ՝ պիր կիւն եօլտա պիր մէճիտիյէ պուլմըշլար։ Պուլան զիյիւրտ՝ էօթէքինէ «պէն պիր աղարմըշ պագըր ղըուշ պուլտում» տիյէ կէօսթէրմիշ. էօթէքի տէ «պիլմէմ աստա, զալիպա լիրա տէտիքլէրի չէյ պու օլմալը» տէմիշ։

* *

Էօմրինտէ սաաթ կէօրմէմիշ պիր ատամ պիր կիւն սօգագտա պիր սաաթ պուլմուշ։ Սաաթ էօրսէլէնմիշ օլտըղընտան, պիր ազ սօնրա տուրմուշ։ Հէրիֆ «պու աճմին չընկըր չընկըր իտիյօրտը, չիմտի իթմէյօր, տիմէք քի տէմին սաղ իտի, չիմտի էօլմիւշ» տիյէ գալտըրըպ աթմըշ։

* *

Պիր ատամ էվինէ քէօմիւր ալմըշ, քէօմիւրճիւ «թիւթմէզ» տիյէ եէմին իթմիշ, Հէրիֆ էվէ կէլտիքտէն սօնրա մանգալա պիր մըգտար քէօմիւր գօյուպ եագմըշ։ Պիւթիւն մաղալէ տըղըրտան թիւթմէկէ պաշլամըշ։ Հէրիֆ տէրհալ քէօմիւրճիյէ կիտիպ «քէօմիւրիմ թիւթմէզ տիյէ եէմին իթմիշտին ամմա պիր բարչա եագտըմ օտանըն իչի պիւթիւն տիւման քէսիլտի» տէյինճէ, քէօմիւրճիւ «այ օղուլ, պէն սանա թիւթմէզ տէտիմ, քէօմիւր թիւթմէզ տէտիմ իտի» տէմիշ։

ԹԱՀՐԻՐԱԹԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷ

Օսմանլը բասաբօրթընը համիլ վէ ղայրը համիլ օլարագ Մըսըր վէ Սուրիա վէ Ճէպէլը Լիպնան թարաֆլարընտան տիլէնմէք մագսատիյլէ Սըանիայա ազիմէթ վէ օրալարտաքի տէվլէթը Օսմանիյէ չէհպէնտէրխանէլէրինէ միւրաճաաթ իտէն քեսանտան տօլայը իթթիխազը լազըմ կէլէն թէտաբիրէ տաիր Մատրիտ սէֆարէթը Սէնիյէսինտէն Խարիճիյէ Նէզարէթը ճէլիլէսինէ վարիտ օլան թէզքէրէ՝ պու քէրրէ Նէզարէթը միւշարէլէյհատան Տախիլիյէ Նէզարէթը ճէլիլէսինէ պիլտիրիլ, պու մատտէ հագգընտա միւթթախըզ օլան մէճմուէյէթին իճրասը վէ մուհաֆազասը լիւզումը պա թէզքէրէ իչար օլընմասը իւզէրինէ, քէյֆիյէթ՝ Տախիլիյէ Նէզարէթը ճէլիլէսինտէն Սիճիլլը Նուֆուս իտարէի ումումիյէսինէ պիլհէվալէ, իտարէի մէզքիւրէտէն եազըլան տէրքէնարա, մէմալիքը էճնէպիյէյէ կիտէճէք ֆուգարաի էհալիտէն ավտէթլէրի իչիւն չէհպէնտէրխանէտէն իտիլէճէք մէսարիֆին թէսվիյէսինէ քէֆիլ ալընմասըզճա բասաբօրթ վէրիլմէմէսի՝ Շուրաի Տէվլէթ գարարըյլա մուգատտէմա չէրէֆվարիտ օլան թէզքէրէի սամիյէտէ իչար պույրըլմասըյլա, քէյֆիյէթ՝ 24 թըշրինը սանի սէնէ 99 թարիխինտէ հէր թարաֆա թէպլիղ իտիլտիկի կիպի, չիմտիյէ գատար 4 քէրրէ տահա թէէքիտը վէսայա օլընտըղընա վէ մէճմուէյէթը մէզքիւրէնին մուհաֆազաի ահքեամընա իթինա գըլընմատըղը ճիհէթլէ, Սըանիատա թէպաաի Օսմանիյէ ֆուգարասը չօղալտըղը վէ պինաէնալէյհ մէմալիքը էճնէպիյէտէ էսպապը թէայյիւշլէրինի իսպաթ իտէմէյէնլէրէ բասաբօրթ իթա օլընմամասը վէ բասաբօրթսըզ վէ եա պաշգասընըն բասաբօրթըյլա վաբօրա պինմէյէ թասատտի իտէնլէրին մէնի իչիւն Սուրիա վէ Պաղտատըն վէ Մըսըր լիմանլարընտա վէ էզճիւմլէ Իսքէնտէրունտէ վէ Թարապլուս վէ Պէյրութ վէ Աքքեա վէ Եաֆա վէ Բօրթսաիտ վէ Իսքէնտէրիյէտէ Նէզարէթը չէտիտէ իճրասը՝ Մատրիտ սէֆարէթը Սէնիյէսինին թէզքէրէսի միւնտէրիճաթընտան պուլընտուղընա պինաէն, մէճմուէյէթը մուրթթախըզէնին թէմամի մուհաֆազաի ահքեամը իլէ պէրապէր, բասաբօրթսըզ վէ եախօտ պաշգասընըն բասաբօրթը իլէ վաբօրա պինմէյէ թասատտի իտէնլէրին մէնի զըմնընտա Խըտիվիյէթը Մըսըրիյէյէ թէպլիղաթ իճրասընը հուզուրը ալիի Սատարէթբէնահիյէ իչար վէ թէպլիղաթը սապըգա ահքեամընա թէվֆիգէն մէճմուէյէթը մուրթթախըզէնին թէմամի մուհաֆազասը, վէ մէզքիւր լիմանլարտա Նէզարէթը չէտիտէ իճրա իտիլմէսինի տախի իճապ իտէնլէրէ պէյան օլընմասը իֆատէ օլընարագ, պու քէրրէ Տախիլիյէ Նէզարէթինճէ իգթիզասը իֆա գըլընմըշ վէ քէյֆիյէթ՝ վիլայէթը Շահանէ իլէ միւսթագիլլէն իտարէ օլընան միւթէսարրըֆլըգլարա իչար օլընմըշ տըր։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Պալը Սէրասքէրի մուհասէպաթը ումումիյէ տաիրէսինին իքինճի չիւպէսի խուլաֆասընտան Սապրի վէ Րիզա պէյլէր իլէ Սաիգ վէ Արիֆ էֆէնտիլէրէ րիւթպէի սալիսէ,

Եանեա վիլայէթի տախիլինտէ քեաին Մէցօվա գազասը գայմագամըղը՝ Էսգարբար գայմագամը Ալի Րիզա էֆէնտիյէ,

Վիլայէթը մէզքիւրէ տախիլինտէ քեաին Էսգարբար գազասը գայմագամըղը՝ Մէցօվա գայմագամը Ահմէտ Համտի էֆէնտիյէ,

Խիւտավէնտիկեար (Պրուսա) վիլայէթի տախիլինտէ քեաին Մուտանեա գազասը գայմագամըղը՝ Ուշագ գայմագամը հասան Ֆէհմի էֆէնտիյէ,

Վիլայէթը մէզքիւրէ տախիլինտէ քեաին Ուշագ գազասը գայմագամըղը՝ Մուտանեա գայմագամը Եչրէֆ պէյէ,

հալէպ վիլայէթի տախիլինտէ քեաին Մաարա գազասը գայմագամըղը՝ Խօրասան գայմագամը սապըգ Ասիմ Նագիֆ էֆէնտիյէ,

Պաղտատ վիլայէթի տախիլինտէ Քէազըմիյէ գազասը գայմագամըղը՝ Տէլվինէ գայմագամը Էօմէր պէյէ,

Եանեա վիլայէթի տախիլինտէ Տէլվինէ գայմագամըղը՝ Քէազըմիյէ գայմագամը Րէչիտ պէյէ թէվճիհ պույրըլմըշ տըր։

* *

Ամէրիգալը տօգթ. Մօրիս Հանրիյէ Յիւնճիւ Օսմանի,

Ինկիլիզ մուսիգաշինասանընտան Սըր Ալֆրէտ Սալլիվան Յիւնճիւ Մէճիտի,

Սէլանիքտէ պուլընան Թապիպ Մ. Հանրի Բէրէրէ Յիւնճի, վէ Թապիպ Մ. Մօրիզ Միզրահիյէ 4իւնճի րիւթպէ Օսմանի նիշանը իհսան պույրըլմըշ տըր։

ՄԻՒԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

—Կէչէն ճումաա էրթէսի կիւնիւ Միւճթէմէա Ամէրիգանըն Պալթիմօր չէհրինտէ էմթաա անպարլարընտան չէտիտ պիր հարիգ զուհուր իտէրէք չէհրին էն կիւզէլ մահալլէսինի խարապ էյլէմիշ տիր։ Էսնաի հարիգտէ էրգ տըրըլըան պիր պինա ալթընտա 7 Թուլումպաճը գալարագ թէլէֆ օլմուշլար տըր։ Խասարաթ պիր պուչուգ միլեօն տօլարա պալիղ օլմուշ տըր։

—Խըտիվը սապըգ Իսմայիլ Բաշա հազրէթլէրինին մախտումը Թօբճու միւլազիմի Ֆուատ պէյ՝ տիւն Բարիզտէն Տէրսաատէթէ կէլմիշ տիր։

—Մանասթըր վիլայէթի տախիլինտէ կէօրիճէ թէլէկրաֆ մէրքէզինտէ էճնէպի լիսանլար իլէ մուխապէրաթա պաշլանտըղը՝ Բօսթա վէ Թէլէկրաֆ Նէզարէթինտէն իլան օլունըյօր։

—Կէլէճէք ալաֆր. Նոյեմբեր 1ինտէն իթիպարէն Քէօսթէնճէտէ պիր թարաֆը Րուսճա վէ տիկէր թարաֆը Թիւրքճէ օլարագ [illegible] իսմինտէ պիր կազէթա նէշր օլընաճագ տըր։

—Մանասթըրտան իչար օլունտըղընա կէօրէ, ախիրէն Բիւրքէրին սանճաղընտա Պօրիա գարիյէսինէ պիր էշգըյա չէթէսի տուխուլ իտուպ պիր խայլը հայվանաթը սիւրիւպ կէօթիւրմիշ օլմալա, ժանտարմալար՝ մէզքիւր չէթէյի թաագիպլէ հայտուտլարտան 2սինի թէլէֆ իթմիշ վէ 1ինի էսիր թութմուշ օլտուգլարընտան, Մանասթըր վալիսի՝ մէզգուր ժանտարմալարա 2000 ղրուշ միւքեաֆաթ վէրմիշ տիր։

Մանասթըր հիւքիւմէթինճէ իթթիխազ օլընան թէտաբիրը չէտիտէ իւզէրինէ Իսա վէ Գահրաման նամ իքի գարտաշ հայտուտլար՝ Տալեան նամ րէֆիգլէրի իլէ պէրապէր կէլիպ հիւքիւմէթէ թէսլիմ օլմուշլար, վէ անլէրին իսպաթը իւզէրինէ Քէօսէ Հայտար նամ հայտուտ տախի թէվգիֆ օլունմուշ տըր։

Տէպրէ սանճաղընտա տախի Պալըրամ նամ հայտուտ՝ պիրատէրի Նօսէ իլէ պէրապէր մէճրուհէն տէրտէսթ օլունմուշ, վէ անլէրին էզգըյա Սիւլէյման Գուրթի վէ էլմաս արգը թէսլիմ իթմիշլէր տիր։ Կէօրիճէտէ տախի 3 հայտուտ՝ հիւքիւմէթ գօնաղընա կէլիպ թէսլիմ օլմուշլար կիպի, տիկէր պիր հայտուտ տախի թէլէֆ իտիլմիշ տիր։ Շիմտիյէ Մանասթըր վալիսինին պիտայէթը մէմուրիյէթինտէն պէրու էօլիւ վէ սաղ էլէ կէչէն հայտուտլարըն մըգտարը 204է պալիղ օլմուշ տըր։

ՏՈՒԹՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷ ԻՏԱՐԷՍԻ

Իլան

Պէյրութտա «Սու Շիրքէթի» նամը իլէ թէշէքքիւլ իտէն գումբանեանըն սէրմայէսի օլան 144500 Ինկիլիզ լիրասը իւզէրինտէն մէվգի թէտավիւլէ չըգարըլը հիսսէ սէնէտաթընըն տամղա րէսմի՝ պու քէրրէ մէզքիւր գումբանեա թարաֆընտան թէէտիյէ վէ իֆա գըլընմըշ օլմաղլա, սէնէտաթը մէզքիւրէ համիլլէրինին պու նիսպէթտէ օլարագ էլլէրինտէ մէվճուտ պուլընաճագ սէնէտլէրի՝ պունլարըն նումէրօլարընը չամիլ թանզիմ իտիլէճէքլէրի իչիւն իքի նիւսխէ ճէտվէլ իլէ մաէն Գալաթատա Պալըգ բազարը իսքէլէսինտէ Պալըգխանէ վէ Թուզ Նէզարէթի տաիրէսինտէ վագը էվրագը սահիհէ պէյլիյէ մէմուրլըղընա իպրազ ու իրաէ իլէ մէճճանէն տամղալաթտըրաճագլարը մալում օլմագ իւզրէ Տուխունը Ումումիյէ Օսմանիյէ Վարիտաթը Մուխասսասէ իտարէսի թարաֆընտան իլան օլընըր։

20 աղօսթօս 304

7—3

ՀԱՎԱՆԸՆ ԹԷԷՍԻՐԻ
ՎԷ
ԵԻՒԶԻՒՆ ՏԷՐԻՍԻ

Եիւզ տէրիսի՝ սէննտէն զիյատէ կիւնէշտէն, րիւզկեարտան վէ թօզտան պօզուլըր։

Հավանըն թէպէտտիւլաթը՝ եիւզիւն պայըրճա լէթաֆէթինի թէչքիլ իտէն տէրինին պօզուլմասընա պէօյիւք սէպէպլէրտէն պիրի օլուպ, անըն էսմէրլէշտիրտիկինի, կիւզէլ րէնկինի մահվ իտէր, վէ էքսէր տէֆա եանըգլըգ հասըլ իտէր քի, պունտա կիւզէլլիյէ պիր նագիսէ տիր։

Մ. Ժ. Ալիբրանտինին չիպնիմլէրի [Րօզէ] պու ույղունսըզլըգլարա տէվա օլուպ, եիւզիւն րէնկինի պագը սագլար վէ տէրիյէ թազէլիք վէրէրէք անը միւքէմմէլ պիր հալտէ թութար վէ պրուշլօզլըգըն էօնիւնէ ալարագ պէցլէճէ սէնէնին մուհագգագ սուրէթտէ հասըլ իտէճէյի պօզուգլուգ չարըը կէլիր։

Մէզքիւր չիպնիմլէրի իսթիմալ իտէճէք օլան գատընլար՝ իւմիտլէրինտէ գաթեան պօշա չըգմայըպ, մէզքիւր չիպնիմլէր սայէսինտէ եիւզլէրինին կիւզէլլիկինի զայը իթմէյէճէքլէր տիր։

Ալիբրանտի չիպնիմլէրի՝ մէվսուք զայըը մուզիրրէտէն թէրթիպ օլունմըշ օլմաղլա, իսթիմալինտէն հիչ պիր մազարրաթ վուգուա կէլմէզ։

[Տէօրտիւնճիւ սահիֆէտէքի իլանը մախսուսա միւրաճաաթ օլունա։]

Օսմանատա պիր Րուս Թապիպին գօլէրա ոտյսրնը պուլտըղը՝ կէչէն հաֆթա Թէլէկրաֆլա խպար օլընմըշ իտի։

Բարիզտէն Թօտը՝ա եազըլտըղընա կէօրէ, Կամալէյէ Նամընտա օլան մէրգում Թապիպ՝ Բարիզտէ Թապիպը մէշհուր Մ. Բասթէօրէ միւրաճաաթլա, Թէճրիւպէլէրինի Բարիզտէ պիր էնճիւմէնը տանըշ հուզուրընտա իճրա իթմէյէ, վէ հաթթա քէշֆ իթտիկի աշը իլէ քէնտիսինի աշըլայարագ գօլէրանըն զուհուր իթտիկի պիր մահալէ կիթմէյէ հազըր օլտըղընը պէյան էյլէմիշ տիր։

Մ. Բասթէօր՝ Թապիպը մումաիլէյհէ պիր մէքթուպ եազարագ Թէճրիւպէլէրին գապուլ էյլէտիկինի պէյան իթմիշ, վէ անըն մէքթուպընը տախի, գօլէրանըն սուրէթը Թէտավիսինի պուլանը՝ ... րման զաթա վէրիլմէսինէ գարար վէրիլէն 100000 ֆրանգ միւքեաֆաթըն Թէսլիմ օլընտըղը գօմիսիօնը մախսուսա Թէպլիղ էյլէմիշ տիր։

Մէզքիւր գօմիսիօն՝ Րուս Թապիպինին Թէճրիւպէլէրինին կէլէճէք նոյեմպէրտէ իճրա օլընմասընա գարար վէրմիշ տիր։

ՏՈՒՑՈՒՆԸ ՌՈՒՄՈՒՄԻՑԷ ԻՏԱՐԷՍԻ

İlan.

Սեպտեմպէրին 1/13իւնճիւ կիւնիւնտէն իթիպարէն, գայտ օլունմըշ Թահվիլաթըն 13 վէ միւթաաքիպ օ լունմըշ Թահվիլաթըն 10 նումէրօլը գուբօնլարընա 100տէ եարըմ ֆաիզ վէրիլէճէկի՝ Տույունը Ումումիյէ մէճլիսը իտարէսի Թարաֆընտան իլան օլունուր։

Տէրսաատէթ 29 օգոստ. 1888

ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԳԱՍԸ

İlan

Շէհրի հալին 29ը Թարիխլիյէ Տույունը Ումումիյէի Օսմանիյէ մէճլիսը իտարէսի Թարաֆընտան նէշր օլընան իլան մուճիպինճէ, միւթաաքիպ վէ գայտ օլունմըշ Թահվիլաթըն գըյմէթը հազըրէսի իւզէրինէ 100տէ եարըմ ֆաիզ վէրիլէճէկի՝ էսհամը մէզքիւրէ համիլլէրինին մալիւմի օլմագ իւզրէ իլան օլունուր։

Պինաէնալէյհ ասհապը Թահվիլաթ՝ համիլ օլտուգլարը գայտ օլունմըշ Թահվիլաթըն 13, վէ միւթաաքիպ օլունմըշ Թահվիլաթըն 10 նումէրօլու գուբօնլարընը քէնտի պօրտըրօլարը իլէ պիրլիքտէ 1888 սեպտեմպեր 1/13տէն իթիպարէն հէր բազար էրթէսի, չարշէնպէհ վէ բէնճշէնպէհ կիւնլէրի սապահ ալաֆրա. սաաթ 10տան էօյլէնտէն սոնրա սաաթ 2յէ գատար Պանգը Օսմանինին Սթամպօլտա Թարաֆըլար սօգագընտա քեաին խազինէսինէ կէօթիւրիւպ իրաէ իթմէլիտիրլէր։

Զիքր օլընան գուբօնլարա մուգապիլ ասհապը Թահվիլաթա 10 կիւն սոնրա ֆաիզին Թէէտիյէ օլունաճաղընտան իշպու տախի պիր իլմիւխապէր վէրիլէճէք տիր։

Տէրսաատէթ 30 օգոստ. 1888

ՊՐՈՒՍԱՏԱ ՎԱԶԸ

ՏԱՐ ԽԻՇ ՇԷՖՖԱՍ

Վ Է

ՄԷՔԹԷՊԻՊԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

Մէքթէպի Թիպպիյէի Թէլամիզի ու քիւշատըրին 14իւնճի սէնէսինէ լէհիւլհամտ վէլվիլէ արտըմէն երիշիլմիշ վէ 14 սէնէլէրտէն պէրու Մէմալիքը Մահրուսէի Շահանէնին հէր Թարաֆընտան գապուլ օլունան աթիպպայի էտըպ Թապիպ ու Թէրպիյէլիտէն փարլագ Թէրքիպէտիլէն իւֆասըյլը Մէհանիք նէզարէթը Ճէլիլէսինին րուխսաթընամէսինէ նայիլ օլընմըշ տըր։

Պիրինտէն մէվգիի զայէթ միւնթէզհի օլմալը, հավասը լաթիֆ վէ ֆէննը հըֆզը սըհհէթէ մուվաֆըգ պուլընմագ հիւզէլ պիր մէնզարէյի հավի վէ չարխընտա երգանմագ իչիւն համամը մախսուսը հավի օլուպ մէքթէպը մէզքիւրէ մէսհուր վէ համէքեան լէյլ ու նէհար համլըրընտա պուլըննմագ, չաքըրտանը քիմսէ լէթաֆէթլէ հիմայէ վէ հիւսնիւ մուհաֆազայը էմինտէ Թէտավիրը լազըմը իթթիխազ էյլէր իտարէ իթմէքտէ պուլունմագտա տըր։

Շաքիրտանը Թիւրքիա վէ Եվրոպա մէքթէպլէրինտէն հաֆթանամէի պուլունան հաճէլէր տէրսլէրինի Թարաֆըլարընտան լիսանը լէթաֆէթիյէնը Օսմանի վէ Էրմէնի վէ Ինկիլիզ վէ Ֆրանսըզ վէ Ալէման վէ Րում լիսանլարընտան մաատա, իւլումը ու ֆիւնունը վէ դըզմէթ իչիւն էլ հիւնէրլէրի վէ բէտէնի տախի Թալիմ ու Թէրպիյէ իտիլիր։

Մէքթէպին միւտտէթը Թէհսիլիյէսի 5 սէնէ օլուպ, միւտտէթը մէզքիւրէյի իքմալ իտէն շաքիրտան էհլիյէթ իմթիհանընտա չէհրիմէյ Մէքթէպի միւտիրի էֆ. վէ զէվաթը միւհթէրէմէ հազըր օլընտուգլարը հալտէ շահատէթնամէ վէրիլիր։

Մէքթէպին ուսուլը սըհհիյէսի վէ շաքիրտանը վէրիլէճէք աքշամ ... պէրի հաճէլէր, ... վէ Եվրոպա մէքթէպլէրի ... իւզէրինէ ...

Լէյլի շաքիրտան իչիւն 1 սէնէլիք 4 Թագսիթտէ Թէէտիյէ օլունմագ իւզրէ 12 ատէտ Օսմանլը լիրասը, վէ եալընըզ կիւնտիւզ իչիւն գապուլ օլընաճագլարտան մահիյէ 1 ատէտ սիմ մէճիտիյէ վէ կիւնտիւզ մէքթէպտէ Թաամ իթմէք իսթէյէնլէրտէն 2 ատէտ սիմ մէճիտիյէ ախզ օլունուր, վէ մուվազզահէն քէսպը մալումաթ իթմէք իսթէյէնլէրին զէվաթը միւհթէրէմէ մէքթէպին միւտիրինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

Տար Խիշ Շէֆֆա
վէ Մէքթէպիպը Ումումիյէի Շարգիյէ
Միւտիրի
ԳՐԻԳՈՐ ՊԱՂՏԱՍԱՐԵԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿՐԹԱՐԱՆ

(ԳՈՒՐԳԷՆԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ)

ԳԻՇԵՐՕԹԻԿ ԵՒ ՑԵՐԵԿԵԱՑ

Այս Կրթարանն հաստատուած է 1876 յուլիս 1ին եւ վաւերացուած է Հասարակաց Կրթութեան պաշտօնէութենէն։

Հայ. Թուրք. Գաղ. եւ Անգղ. լեզուք, Բնական եւ Ջափական գիտութիւն եւ այլն եւայլն կ'աւանդուին սաստ ի ձեռն ուսուցչական ընտիր մարմնոյ մը։ Ընդունուած է յոյժ գոհացուցիչ. աշակերտաց բարուց եւ մաքրութեան հոգ կը տարուի մեծապէս։

Կրթարանիս ԺԳ. տարւոյ շրջանն պիտի սկսի յառաջիկայ օգոստոս 29 երկուշաբթի օրէն. դասախօսութիւնք պիտի սկսին սեպտեմբեր 1ին։

Նոր աշակերտի համար Տնօրէնն պատրաստ է տեսակցիլ ամէն օր, կէս օրէն յառաջ, Հայկական Կրթարանի մէջ։

Հիմնադիր—Տնօրէն
Ց. ԳՈՒՐԳԷՆ

10—9

ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ՄԽԻԹԱՐԵԱՆՑ ՎԵՆԵՏԿՈՅ

Ի ՔԱՂԿԵԴՈՆ

Սեպտեմբերի 1ին պիտի բացուի և պիտի սկսի վերոյիշեալ վարժարանիս ուսմանց տարեշրջանը։

Տեսչութիւն

5—4

ՇԱՐԳ ՇԷՄԷՆՏՈՖԷՐԼԷՐԻ

İlan

Պուննտան պէօյլէ մէրի խալ իճրա պուլունան Թարիֆալար մուճիպինճէ իւճրէթ իթա օլընարագ սէյրը սէրի վէ սէյրը աադի իլէ կէրէք Պէլօվա սէֆայինընտան վէ կէրէք Պէլօվա սէֆայինինտա վուգու պուլաճագ խըսարաթը էմթաա գապուլ օլընաճաղը իխթար օլընուր։

Իտարէի Մէրքէզիյէ

Տէրսաատէթ 31 օգոստ. 1888

ԻԼԱՆ

1888 սալտը. Հոկտեմբերին 1ինճի կիւնիւ քէշիտէսի մուգարրէր օլան Րումէլի շըմէնտիֆէր բիլյանդօսըրըն քոմփէ պիլէթլէրի՝ Ժորժ Նաթէօ էֆէնտի պանգասընտա ֆիրուխթ օլունուր։

50	ատէտ նումէրօլը	հավի	պիլէթ	100	ղր.
25	»	»	»	50	»
10	»	»	»	20	»
5	»	»	»	10	»

Աշաղըտա Թահվիլէր տախի պօրսա բէհաաը իւզէրինէ ֆիրուխթ օլունուր։

Տէրսաատէթէ մուգաապիլինտէ պէհէր նումէրօյա 5էր ղրշ. վէրէճէք, խալընըզ օլ գօտրա իչիւն պիլէթլէրի Թահվիլաթա մալիք օլունաճագ լէր։

Պուննտան մաատա մէզգիւր պանգատա հէր նեւի պանգա մուամէլէսի, ֆօնտօ վէ պիլէթ ... միւրաճաաթ իտէնլէրին էսհամը ումումիյէ վէ բիլյանդօ պիլէթլէրի ալըմ սաթըմը, գուբօն Թահսիլաթը վէ բիլյանդօտա գազանըլան մէպալիղ Թէէտիյէսի իճրա օլունուր։

Մ. Ժ. Տ. ՆԱՆԷԹՕ

Գալաթա Գօմիսիօն խան Նօ. 18

ԲԱԼԷ ՏԸ ՏԻՍՄԱՆ

Պէյօղլընտա տօղրու եօլտա Եունան գանսիլէրխասը իթթիխալինտէ

Պու քէրրէ Եվրօպատան Թէզկինաթա միւթէալլիգ զայէթ նէֆիս վէ զարիֆ միւճէվհէրաթը միւթէնէվվիա կէթիրիլմիշ տիր։

Մազազամըզտա սաթըլան իշպու էլմաս Թագըմլարը, պիլէզիք, պօյուն պաղը Թօբլուլարը, պրօշլար վէ սաիրէ ֆէվգէլատէ էհվէն տիր։

Պու ֆըրսաթտան իսթիֆատէ իտէճէքլէրի պէք զիյատէ մէմնուն գալաճաղըմըզը աշիքեար տըր։

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ

ԵՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 1 սեպտ.

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	099-$\frac{3}{8}$
Օսմ. էսհամը աչըլտը	14-$\frac{13}{16}$
» » գարանտը	14-$\frac{7}{8}$
» » Սէրի Ա.	24-$\frac{1}{4}$
» » » Պ	15-
» » » Ս	14-$\frac{3}{4}$
Օթօման 1871	86-$\frac{3}{4}$
Օսմանլը Պանգասը	10-$\frac{7}{8}$
Րուսիա իսթիգրազը	98-$\frac{1}{8}$
Մըսըր ուսւ. մութթահըտէ	85-
» իմթիյազը	102-$\frac{3}{4}$
Տաիրա Սանիյէ Մըսըր	80-
Բօրթուկալ իսթիգրազը	102-
Մաճառիսթ. էսհամը 1877	-
Ֆամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25-60.

Բարիզ 1 սեպտ.

Ֆրանսա. էսհ. 3 % ֆր.	83-95
» » 4½ %	105-60
Եէնի Օսմ. էսհամը աչըլտը	15-07½
» » գարանտը	15-05
Միւգատտէլէ	
Սէրի Պ.	-
» Ս.	15-
Րումէլի շըմէնտիֆէրի	41-50
Օսմանլը Րէժիսի էսհամը	510-
» Պանգասը	528-75
Գրէտի Լիօնէ	615-
Գրէտի Ֆօնսիէ	1358-75
Լիօն ագսիօնը	1207-50
Սիւվէյշ ագսիօնը	2205-
Րուսիա 5 % 1877	102-$\frac{1}{8}$
Իթալիա էսհամը	96-90
Մըսըր ֆօնտ. մութթահըտէ	431-25
Եունան 5 % 1879	382-50
Ֆամպիօ 3 այ վատէ	25-39

Վիէննա 1 սեպտ.

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	125-
Րումէլի շըմէնտիֆէրի	20-

ՂԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. ումւ. տիւն ազ. գար.	16-21
» » » էն եիւքսէք	16-21
» » » էն աշաղը	16-19
Պու սապահ աչըլտը	16-24
Իսթիգրազը տախիլի տիւն գար.	38-21
» » » էն եիւքսէք	38-24
» » » էն աշաղը	38-20
» » » աչըլտը	38-15
Մըսըր մութթահըտէ գար.	-
Պու սապահ աչըլտը	-
Սէրի Ա.	25-
» Պ.	15-10
» Գ.	16-24
Րումէլի շըմէնտիֆէրի	42-
Ագչէ ֆաիզի	6-
Րէժօր Լիւ.	-
Հէվալէսիզ »	25-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի Ժէնէրալ ք.ք.	7-27
Սթամպօլ պանգասը	6-20
Սօսիէթէ Ժէնէրալ	4-08
Թրամվայ	4-62½

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ.տան	Ղըռ. Բր.
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	108-13
Մէթալիք »	104-
Պէշլիք »	103-30
Ալթըլըգ »	104-
Ինկիլիզ լիրասը	110-37
Ֆրանսըզ ալթունը	88-
Բօլ	91-10
Գրէմից ալթունը	51-20
Գարպօն գայմէսի	08-83

ԹԱՍՖԻՑԷ ՔԵԱՂԸՏԸ

20) լիք քեաղըտ	-
50) » »	13-10
100) » »	-
300 » »	
1000)» »	12-10
10000)»	-

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

ճանիպը ալիսինտէն

Իզմիր խմալի վաքէթա գըյէի ճէտիտ 2000
պէհէր գըյէի ճէտիսի 25 ղրշ.
Քասա քէնտիրինին իւզէրինտէն
Եէրլի խմալի օն պէշ գուլաճըգ իւ ատէտ 9000
ֆի 5 ղրուշ 10 բարա.
Գօզալը հարիր նէֆէրայթ բիւսկիւլի ատէտ 12000
ֆի 30 բարա.
Րումէլի խմալի եաւն քիլիմ ատէտ 32000
ֆի 24 ղրուշ 10 բարա.
Եէրլի խմալի վաքէթա գըյէի ճէտիտ 10000
ֆի 21 ղրուշ.

Պէյգօզ գալէվրախանէսի իլէ էլ պիսէ անպարընա միւպայաա օլունաճագ պէյ մուրաքքամ պէհ գայմէ Թայինաթը միւրաքքէպ լէրի իլէ Թալիպլէրի էօզ ճէքմէյէ լուզում աղօսթօսըն բուրմին օ գարարի պիր կիւնինէ գատար պէհ միւնագասալարը պիլիֆրա մէզգիւր կիւնտէ գարարը գաթիլէրի իճրա օլունաճաղընտան Թալիպլէրինին օլմագ իւզրէ հէր կիւն սապահլարըն օ ... օ աշաղըտա տէրճ օլունան ագտէլէրի Թէֆթիշ իթմէլիլէրի Թէրճիճ օլունաճագ վէ Թալիպլէրինին կէլմէլէրի իլան օլըննուր։

24 օգոստոս 1888

3—2

ՇԷՀՐ ԷՄԱՆԷԹԻ

ճանիպը ալիսինտէն.

Տէվաիրը պէլէտիյէ Թանզիֆաթ հայվանաթը իչիւն սէնէի հալիյէ մաhսուպէն պիլմինագասա չէրաիթ վէճհիլէ միւպայաասընա լիւզում կէօրիւլէն արպա վէ սամանըն գարարը գաթիլէրինին իճրասը իթմիւն արպա վէ սամանըն պէհ կիւնիւ վէրիլէճէկինտէն, իշպու պէհ լիւզում Թային Թալիպլէրին պէհ նինքը Թալիպի լիւզումը պէլէտիյէ իլէ մէզքիւր ... սագը Շէհր Էմանէթի միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

25 աղօսթօս 304

Միւպայաասընա լիւզում կէօրիւլէն 2200 քիւսուր ճէտիտ գըյէ մէթրըր աշըրէլիք պիրինճի նէվ Թէօյլիւմիւշ Սամսուն պուղտայընըն չէրաիթը մուգարրէրէսիյէ պէհէր աթիգ գըյէսի 48 բարատան Թալիպի Էօճատէսինտէ պուլընտուղընա վէ հէրը բութինինէ 30ընճը սալը կիւնիւ սաաթ 10տա գատար հէր գաչ բարա վէ էրթէսի չարշէնպէհ կիւնիւ տէ 100տէ 5 թէնզիլ օլընըր անտէն սօնրա Թալիպ իլէ իթա իթմէք իսթէյէնլէրին մէճլիսը իտարէյէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլընուր։

25 աղօսթօս 304

3—1

Ատլիյէ նէզարէթը ճէլիլէսի տէվաիրի իլէ մէհաքիմը մէրպութէսի իչիւն պու սէնէ միւպայաա օլընաճագ 1000 ճէտիտ չէքի հաթապ իլէ 25000 գըյէի ճէտիտ քէօմիւրիւն չէրաիթը մալիւմէսի սաիրէսինտէ օլարագ իշպու աղօսթօսըն 27նճի ճումաա էրթէսի վէ 29ը իլէ 30ընճը բազար էրթէսի վէ սալը կիւնլէրի միւնագասայա վազ իթմէք վէ մուհթաճ օլան պէհ Թալիպլէրինին էօզ ճէքմէլէրի իլան օլունուր ։

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՒՄԱՑՈՒՆ

Թէքրար իլան իլէ Թէզայիւտը մուամէլէսի օլընամայա գատար եանի Թէմամէն Նագտ իլէ ֆիրուխթ օլընմագ գալտըգչը վագ գըլընաճայա գատար հէր նէվ մահլիւլաթը վագֆիյէնին նըսֆը Նագտէն վէ նըսֆը տիկէրի Խավիյէի էվգաֆը Հիւմայունըն սուրէթ վէ սէրկի վէ գուբօնլար իճալէ գըլընաճաղընտան, պու գապիլտէն աթիւզտէ մահլիւլաթըն մուայյէն օլան 4 հաֆթա միւտտէթը իլանընտան 4ինճի իլան միւտտէթի օլան իշպու 304 սէնէսի աղօսթօսըն 22նճի բազար էրթէսի կիւնիւնտէն աղօսթօսըն 29նճի բազար էրթէսի կիւնիւ հուզուրը նէզարէթտէ միւզայէտէի ինթիհայէսի պիլիճրա էրթէսի սալը կիւնիւ 100տէ 5 զամմ գապուլ օլունաճաղընտան, Թալիպ օլանլարըն գըյմէթը մուխամմինէլէրինին էօշրիւ նէհ միւտտէթի Թէէտիյէ ագչէլէրիյէ պէրապէր մահլիւլաթ խարճէսինէ միւրաճաաթ իթմէլէրի լազըմ կէլէճէկի՝ Թիւրքճէ Թարիք վէ Թ. Հաքիգաթ վէ Ֆրանսըզճա Մէմալիք վէ Րումճա Նէօլօկօս ... կազէթալարըյլա իլան օլընմագ կիւրի, Ճէրիտէի Շարգիյէ կազէթասիյլա տախի 4ինճի տէֆա օլարագ իլան օլընուր։

· · 19 միւքէրրէր · · 5000 (1)·—Գօճա Մուսթաֆա Բաշատա Հաճի Համզա մահալլէսի Մէքթէպ սօգագընտա Հաճի Համզա վագֆընտան Թէրպիէն 45 մէթրօ արսատա ախշապ 2 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 300 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ 1 պապ խանէնին պիւթիւնիւ. Միւնասիպ էօրիճճի Ահմէտ։

· · 31, 33, 2 · · 20000·—Գալաթատա Շէհիտ Մէհմէտ բաշա մահալլէսինտէ Գալաֆաթ Մէյտանը Եէլըընճիլէր ճատտէսինտէ Րուզնամճէճի Հասան աղա վագֆընտան միւլքի էվգաֆ կէտիքեաթընտան կէտիկի օլմագ իւզրէ Թէրպիէն 76 մէթրօ արսատա փէվզինտէ 6 օտայը միւշթէմիլ չէհրի 200 ղրուշ քիրասը ախշապ 1 պապ պէրպէր վէ Թահթընտա պիլա կէտիք մաղազա վէ երինէ Թահթընտա մուգաատէմա 3 էլէքմ 6 ղրուշ քիրասը իքի պապ մաղազա միւլքլէրինին պիւթիւնիւ. Հաճի Ահմէտ։

· · 90 · · 4000·—Իւսքիւտարտա Թօպքափը Համզա մահալլէսինտէ Սէլամի ճատտէսինտէ Թէրպիէն 30 մէթրօ արսատա 2 օտա վէ 1 սուֆա վէ 15 մէթրօ արսայը միւշթէմիլ վէ չէհրի 40 ղրուշ քիրայը միւթէհամմիլ ախշապ 1 պապ մէնզիլին պիւթիւնիւ. Հաճի Ահմէտ։

· · 3 · · 10000·—Եէտի գուլէ խարիճինտէ Ֆաթիհ մահալլէսինտէ Պագալ սօգագընտա Այա Սօֆիաի քէպիր վագֆընտան միւլքի վէ Հարէմէյն կէտիքեաթընտան կէտիկի օլմագ իւզրէ մուգաատէմա 1 պապ ժամխանէնին միւլքինին 30 ագչէ իթիպարը իլէ 18 պուչուգ ագչէսինէ կէտիկինին պիւթիւնի վէ էլէքմ Թէրպիէն 152 մէթրօ արսատա 2 օտա վէ 1 սուֆայը միւշթէմիլ ախշապ անպար վէ օտալարըն պիւթիւն կէտիքէ իլէ միւլքինին 18 պուչուգ ագչէսի. Էօրիճճի Ահմէտ էֆ։

· · 20, 24, 28, 20 վէ 3 · · 73000 —Իւսքիւտարտա Այազմա մահալլէսինտէ Թուլումպա վէ Պօսթան սօգագլարընտա Սուլթան Մուսթաֆա Խան վագֆընտան Թէրպիէն 425 մէթրօ արսատա մէյանի հարէմ վէ սէլամլըգ 12 օտա վէ 3 սուֆա վէ 2 գույու վէ 1520 մէթրօ պաղչէ վէ եարըմ մասուրա մաի լէզիզ ժէրունինտէ 1 օտայը միւշթէմիլ Թէրպիէն 91 մէթրօ մաթպախ վէ 170 մէթրօ պաղչէ վէ Տէյիրմէն սօգագընտա վագֆը միւշարէլէյհատան Թէրպիէն 53 մէթրօ մահալլէ 1 տրապալըգ վէ երինէ մահալը մէզքիւրտէ Թէրպիէն 110 մէթրօ սըրատա 1 օտայը միւշթէմիլ 1 պապ ախըր վէ երինէ մահալը մէզքիւրտէ Թէրպիէն 52 մէթրօ մահալտէ 1 պապ սամանլըգ մահալլէրինի միւշթէմիլ ախշապ 1 պապ գօնագըն նըսֆ հիսսէսի. Հաճի Օսման։

· · 15 · · 6500·—Սուլթան Ահմէտ գուրպինտէ Այա Սօֆիաի սաղիր մահալլէսինտէ Ֆըրըն սօգագընտա Եահեա քէթխիւտա վագֆընտան Թէրպիէն 45 մէթրօ արսատա 3 օտա 3 սուֆա վէ 1 գույույը միւշթէմիլ չէհրի 80 ղրուշ քիրայը միւթէհամմիլ ախշապ 1 պապ մէնզիլին պիւթիւնիւ. Հաճի Ահմէտ էֆ։

· 34 · · 2000·—Սարաճխանէպաշը Խաֆֆաֆխանէ ճատտէսինտէ Տիւլէյրզատէ մահալլէսինտէ Հարէմէյն կէտիքեաթընտան Թէրպիէն 32 մէթրօ արսատա չէհրի 60 ղրուշ քիրասը քեարկիր 1 պապ խաֆֆաֆ տիւքքեանընըն կէտիկինին բուսպ հիսսէսի. Արպաճը Ահմէտ էֆ։

· · 1 · · 15000·—Զարչուի քէպիրտէ Պէտէսթէն Սահաֆլար գարուսը սօգագընտա Այա Սօֆիաի քէպիր վագֆընտան Թէրպիէն 16 մէթրօ արսատա չէհրիյէ 60 ղրուշ քիրասը քեարկիր 1 պապ վէ պիլա կէտիք մանիֆաթուրաճը տիւքքեանընըն պիւթիւնիւ. Էօրիճճի Ահմէտ էֆէնտի։

· · 5 վէ 3 · · 80250·—Սուլթան Պայազիտ գուրպինտէ Էմին պէյ մահալլէսինտէ Րաշիտ պէյ սօգագընտա սատրը էսպագ Իպրահիմ բաշա վէ Նէֆսը Համէտէյն վէ Գօճա Մուսթաֆա բաշա վագֆլարը իլէ մախլութ Թէրպիէն 680 վէ 4 մէթրօ արսատա 15 օտա 6 սուֆա 1 գույու վէ 1900 մէթրօ պաղչէ վէ 1 համմամ վէ 1 լիմօնլըգ վէ մաի լէզիզ մահալը մէզքիւրտէ 196 մէթրօ ախըր մահալլէսի միւշթէմիլ վէ չէհրի 1300 ղր. քիրասը ախշապ 1 պապ գօնաղըն բուսպ հիսսէսի. Նագիֆ էֆ։

· · 10, 11 · · 10000·—Պէյլէրպէյի ճատտէսինտէ Սուլթան Ապտիւլ Համիտ Խան վագֆընտան Թէրպիէն 745 մէթրօ արսատա 12 օտա, 3 սուֆա 1 գույու վէ նըսֆ մասուրա մաի լէզիզ վէ պիր համմամ վէ 2584 մէթրօ պաղչէ վէ պիր հավուզ վէ վէրասընտա 18240 մէթրօ պաղ մահալլինի միւշթէմիլ 1 պապ սահիլխանէնին նըսֆ հիսսէսի. Նագիֆ էֆ։

· · 397 · · 15000·—Ուզուն չարշըտա Սամսուն Վէրէնը Սանի մահալլէսինտէ Ուզուն չարշը ճատտէսինտէ Մէհմէտ չէլէպի վագֆընտան միւլքի վէ էվգաֆ կէտիքեաթընտան կէտիկի օլմագ իւզրէ Թէրպիէն 12 մէթրօ արսատա փէվզինտէ 1 օտայը միւշթէմիլ չէհրիյէ 60 ղրուշ քիրասը 1 պապ գունտուրաճըլըգ տիւքքեանընըն պիւթիւնիւ. Նագիֆ։

· · 30 վէ 32 · · 11000·—Պէյօղլընտա Գամէր Խաթուն մահալլէսինտէ Ֆէլիքէն սօգագընտա Եաւ Հասան էֆէնտի վագֆընտան Թէրպիէն 91 մէթրօ արսատա 15 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ պիր մըգտար աչըգլըգը միւշթէմիլ չէհրի 300 ղրուշ քիրասը 1 պապ ախշապ վէ խարապ մէնզիլին պիւթիւնիւ. Նագիֆ։

· · 19 · · 12000·—Թարապիա գարյէսինտէ Պաղչէ Քէօյիւ ճատտէսինտէ ակրունինտէ տօլապը քէպիր 2 սաքֆ գույու վէ 1 ախըր վէ 3 հավուզ վէ 1 գօյուն աղըլընը միւշթէմիլ վէ սէնէվի 2400 ղրուշ քիրասը պէրմուճիպը սէնէտ 121 տէօնիւմ էվգաֆ կէտիքեաթընտան 1 գըթա պօսթան կէտիկինին 15 հիսսէ իթիպարը իլէ 2 հիսսէսի. Նագիֆ էֆ։

· · 98 · · 15000·—Մահմուտ Բաշատա Թարագճըլար ճատտէսինտէ Տայէ Խաթուն մահալլէսինտէ Խասէքի Սուլթան վագֆընտան միւլքի վէ էվգաֆ կէտիքեաթընտան կէտիկի օլմագ իւզրէ Թէրպիէն 45 մէթրօ արսատա չէհրի 120 ղրուշ քիրասը քեարկիր 1 պապ մաղազանըն նըսֆ հիսսէսի. Էօրիճճի Ահմէտ էֆէնտի։

· · 39 · · 6000·—Զարչուի քէպիրտէ Բէրպէրճիլէր խանը ճատտէսինտէ Այա Սօֆիաի քէպիր վագֆընտան միւլքի վէ Սուլթան Ահմէտ Խանը Սանիս վագֆընտան կէտիկի օլմագ իւզրէ Թէրպիէն 12 մէթրօ արսատա չէհրի 160 ղրշ. քիրասը քեարկիր 1 պապ մանիֆաթուրաճը տիւքքեանընըն բուսպ հիսսէսի. Նագիֆ էֆ։

· · , · · 60000·—Պէյօղլընտա Գամէր Խաթուն մահալլէսինտէ Սագըզ սօգագընտա Հաճի Մուսթաֆա էֆէնտի վագֆընտան Թէրպիէն 76 մէթրօ արսատա մէյանի 6 օտա վէ 3 սուֆա վէ պիր գույույը միւշթէմիլ քեարկիր վէ սէնէվի 6000 ղրուշ քիրայա միւթէհամմիլ պիր պապ մէնզիլ. Էօրիճճի Ահմէտ։

· · 69 · · 1250·—Սարըքարտա Նէհնիմահալլէսինտէ Բալըր Պաշը ճատտէսինտէ Հէնինէթմէքեան Սուլթան Պայազիտ վէ Սուլթան Ապտիւլ Համիտ Խան հազրէթլէրի էվգաֆ կէտիքեաթընտան օլմագ իւզրէ Թէրպիէն 76 մէթրօ արսատա պիր պապ ախշապ գազինօնըն 12 հիսսէտէն պիր հիսսէսի. Էօրիճճի Ահմէտ էֆ։

· · 69 · · 3334·—Զարչուի քէպիրտէ Տուվա Մէյտանընտա Գազազլար օրթա սօգաղընտա Հարէմէյն կէտիքեաթընտան Թէրպիէն 3 մէթրօ արսատա չէհրի 20 ղրուշ քիրասը քեարկիր պիր պապ եազմա էէմէնիճի տիւքքեանը կէտիկինին սիւլիւս հիսսէսի. Հաճի Ահմէտ։

· · 228 · · 2000·—Ալթը Մէրմէրտէ Քեամթիզ Մուսլիհէտտին մահալլէսինտէ Հէքիմ օղլու Ալի բաշա ճատտէսինտէ Հարէմ պէյ վագֆընտան միւլքի վէ էվգաֆ կէտիքեաթընտան կէտիկի օլմագ իւզրէ Թէրպիէն 30 մէթրօ արսատա չէհրի 15 ղրուշ քիրասը քեարկիր պիր պապ քէրէսթէճի տիւքքեանընըն պիւթիւնիւ. Էօրիճճի Ահմէտ։

· · 43 · · 531 · —Գաասը գարիյէսինտէ Օսման աղա մահալլէսինտէ Գարագօլխանէ սօգաղընտա Իպրահիմ աղա վագֆընտան Թէրպիէն 245 մէթրօ պիր գըթա մէնզիլ արսասընըն 16 հիսսէտէն պիր հիսսէսի. Նագիֆ։

· · 14 վէ 16 · · 562·—Պէյլէրպէյինտէ իսքէլէ ճատտէսինտէ Սուլթան Ապտիւլ Համիտ Խան հազրէթլէրի կէտիքեաթընտան Թէրպիէն 114 մէթրօ արսատա մէյանի պիր օտա վէ պիր գույու վէ պիր մըգտար աչըգլըգը միւշթէմիլ վէ սէնէվի 1200 ղրուշ քիրասը ախշապ պիր պապ պօյաճը վէ էսկիճի տիւքքեանընըն 120 սէհիմտէն 2 պուչուգ սէհիմ հիսսէսի. Էօրիճճի Ահմէտ։

· · 4 · · 1000·—Էյուպտա Պապա Հայտար մահալլէսինտէ Մաղըրայի սօգաղընտա Մուսթաֆա պէյ վագֆընտան Թէրպիէն 60 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ չէհրի 40 ղրուշ քիրասը ախշապ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի. Էօրիճճի Ահմէտ։

· · 167 · · 4000·—Գասըմ Բաշատա Թահթա Գալէ մահալլէսինտէ Ուզուն եօլ տէրէ պօյու ճատտէսինտէ Թահթա Գալէ վագֆընտան Թէրպիէն 25 մէթրօ արսատա պիլա հավա չէհրի 80 ղրշ. քիրասը պիր պապ գահվէ տիւքքեանընըն նըսֆ հիսսէսի. Էօրիճճի Ահմէտ։

· · 19 · · 4000·—Գօճա Մուսթաֆա Բաշա գուրպինտէ Հաճի Համզա մահալլէսինտէ Մէքթէպ սօգագընտա Հաճի Համզա վագֆընտան Թէրպիէն 37 մէթրօ արսատա 2 օտա վէ պիր սուֆա վէ 300 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ 1 պապ ախշապ մէնզիլ. Էօրիճճի Ահմէտ։

(1) Ճիւմլէլէրին պաշլարընտա իւք հիզատա պուլընան րագգամլար՝ մահի լիւլաթըն նումէրօլարընը, վէ իքինճի հիզատաքիլէր գըյմէթը մուխամմինէլէրինի պիլտիրմէքտէ տիրլէր։

ԳՈՏՂՆԱՐ

ՋԻՅԱՆՍԸԶ ԿԻԻՉԷԼԼԷՆՄԷՔ ՈՒՍՈՒԼԻ

Եիւզլէրտէ սըթմըգ նէ լէքէ, նէ սէրթլիք վէ նէ եարըգ օլմայաճագ տըր։
Ալիւմինեոմ իսթիմալընտան հասըլ օլան չիզկիլէրտէն (օզէ) եալընըզ պիր տէֆա իսթիմալ օլունըրսա, Թէն իւզէրինտէ հէր էզիլիւ անը վաքթէն Թօզ ու Թէֆ օլուր, վէ Թէն միւթէմատիյէն պիր կիւզէլլիք վէ միւքէմմէլ պիր բէյազ քէսպ իտէր։
Պէնէֆշէ չիչէքի (Ռօզէ տը Վիօլէթ) Թէրինին խումուշագլըգ վէ Թէմիզլիքինի պազը սագլամըշ, հավասը օլան ֆէնլիւշլէրտէն տա Թէրիսի մուհաֆազա իտէր։
Զամպագ չիչէքի (Ռօզէ տը Լի) եիւզլէրէ Թապիի պիր պէյազլըգ միւմէր կիպի պիր Թէմիզլիք վէ Թարաֆէթ կիւզէլլիք վէրիր։
Կիւլ չիչէքի (Ռօզէ տը Ռօզ) Թէրինին կիւլ րէնկինէ պիր րէվնագ, վէ տիմլէ պիր լէթաֆէթ վէրիր։
Գըրմըզը կիւլ չիչէքի (Ռօզէ տը Ռօզ Րուժ, քի եալընըզ եանագլարա մախսուս օլարագ միւհէզզաթէն քէշֆ ու իւթիզմաթ տըր) եալընըզ պիր տէֆա Հաֆիֆճէ գուլլանըլտըգտա, Թէնէ զայիֆ կիւզէլ վէ գըյմէթ Թապիի պիր գըրմըզը րէնկ վէրիր։
Պիզիմ Ռօզէլէրիմիզ վաուէթաշըյլա սիլինմէ կէլէն հիւսնիւ ճէմալ բէք Թապիի պիր սուրէթ պուլունտուգլարընտան, էն միւտաքքիք կէօզլէր պիլէ պունըն սանաթըլա եապըլտըղընը ֆարգ իտէմէզ։
Իսթէք իտէն գատընլարա վէրիլմէք իւզրէ տէրօզիթօլարտա մէզքիւր Ռօզէլէրին իսթիմալինէ տաիր միւքէմմէլ լիսանլարտա միւֆասսալ Թարիֆնամէլէր մէվճուտ տըր։
Պէյօղլու տէրօզիթօսու՝ Պէյօղլընտա Տօղրու եօլտա Ազգահանտրինտէ 169 նումէրօլը Տէլլա-Սուտա էճզախանէսի տիր։
Գալաթատա Գարաքէօյտէ Գասթօրիատիս էճզախանէսի —Զինճիրլի խան գարշըսընտա Վիթալիս Րօպէրթ Պէհար էճզա— Պէյօղլուտէ Ա. Բասատաքի էճզա — Եէնիքէօյտէ Փ. Պարօձձի էճզա — Թօփուլիատա Ս. Սրանօրուլօ էճզախանէսի — Պէյօղլու քէրէրտէ Մավրիքէանօ էճզախանէսի — Իւսքիւտարտա Ս. Նօրլօրուլօ էճզախանէսի — Գատը քէօյտէ Մօտատա Անթիբա էճզա — Պէյօղլու Աստատ Իզմիրլիօնին Ֆրանսըզ էճզա — Հէյպէլիատէ Եօմմատօ էճզա — Սթամպօլտա Պաղչէ գարուսընտա Իքի Գապուլը էճզա — Ճըղալ Օղլունտա Ֆ. Թէրճիման էճզա — Սարաճխանէտէ Ֆօթծաքի էճզա — Սամաթիատա Ճիօվանի իաքիս էճզա — Մագրիքէօյտէ Սագըզ Ագլաճատ Փ. Տէմէթրէ էճզա — Ֆէնէրտէ Թօմասէս էճզա — Խասքէօյտէ Փիլիպէ ճատտէսինտէ Ն. Տէմէթրիատէս էճզախանէսի։

ՔԻՒՉԻՒՔԵԱՆ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ

ԷՃԶԱԽԱՆԷ

18 — ՍԹԱՄՊՕԼՏԱ ԵԷՆԻ ՃԱՄԻՏԷ —18

ՍԻՒՋԱՐ ՏԻՒՔԵԱՆԼԱՐԸ

ՍԹԱՄՊՕԼՏԱ	ՊԷՅՕՂԼՈՒՆՏԱ
77 — ՔԷՕՓՐԻՒ ՊԱՇԸՆՏԱ — 77	168 — ՏՕՂՐՈՒ ԵՕԼՏԱ — 168

Մէզքիւր էճզախանէ վէ սըէչար տիւքքեանլարընտա միւթէատտիտ վէ էնվաի Թէրքիպաթը քիմեէվիյէ վէ էճզա վէ մուալէճաթ վէ ալաթը ճէրրահիյէ, վէ ալէա ծինս լաւթիգ իլէ չիլ իթրէն մասմուլ ալաթ ու էտէվաթ, վէ Լիմօնէր ուսուլ խոտ պաղլար, վէ Ֆրանսըզ վէ Ինկիլիզ էճզալարը, սօլ ֆաթօնըն էն ալէա ծինսի, եէրլի վէ էճնէպի մաատէն սուլարը, ֆօթօկրաֆճըլար իչիւն Թէրքիպաթը քիմեէվիյէ, Պորաօ չըրալարը, գօնեագլար, էնվաի իչկիլէր, գօգուլու սապունլար, նէֆիս բուտրա, օ տը Գօլօնյը, սաչ սուլարը, տիւշ կիւնիւ իւքէր, վէ սըէչարլար իլէ քիմեախանէլէրէ մախսուս ծամ գապլար վէ ալաթ ու էտէվաթ մէվճուտ օլուպ, Թօբտան վէ բէրաքէնտէ ֆիրուխթ օլունըր։
Քէզալիք մէզքիւր տիւքքեանլարտա մուայյէնէ Թըպպիյէ տախի իճրա օլընըր, պուտա մախսուս օտալարը վար տըր։
Պէյօղլու էճզախանէսի կէճէլէրի աչըգ տըր։

Զէյլ.—Պիւճիւմլէ էճզա վէ էմթաամըզըն էն ալէա ծինստէն օլտուղընը վէ բէք էհվէն ֆիյաթլա սաթըլտըղընը Տօգթօր էֆէնտիլէրէ վէ բաղդէթլու էհալիյէ իլան իտէրիզ։